Powszechny

dziennik praw państwa i rządu

dla

cesarstwa austryackiego.

Część CXLIV.

wydana i rozesłana

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 31. Października 1850, w wydaniu niniejszem dwujęzykowem:

25. Listopada 1850.

430.

Rozrządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 8. Października 1850,

którem się w skutek Najwyższego postanowienia z dnia 8. Października 1850, obwieszczają powszechne rozporządzenia o studyach fakultetowych tudzież akademicka dyscyplina na uniwersytecie w Peszcie.

Najwyższą uchwałą z dnia 3. Października 1850. raczył Najjaśniejszy Pan, J. C. Mość, na wniosek ministerstwa wyznań i oświecenia, zezwolić, aby tak porządek dyscyplinarny Najwyższą uchwałą z d. 11. Października 1849 dla wszechnic we Wiedniu, w Pradze, Lwowie, Krakowie, Ołomuńcu, Gracu i Inspruku, zatwierdzony, jak porządek naukowy, Najwyższą uchwałą z dnia 29. Września 1850, dla tychże wszechnic rozciągnionym został na wszechnicę Peszteńską, i oraz ministeryum oświecenia upoważnić, aby toż zarządziło przechodnie postanowienia, jakich, pod względem na właściwe stosunki tej wszechnicy potrzeba. W skutek tegożto Najwyższego zatwierzenia; począwszy od roku szkolnego 1850—51, na uniwersytecie w Peszcie, co się tycze studyów fakultetowych i dyscypliny akademickiej, winno się stosować podług następującego prowizorycznego przepisu:

I. O imatrykulacyi.

§. 1.

Słuchacze odczytów fakultetowych w uniwersytetach, są albo imatrykułowani (zwyczajni), albo nieimatrykułowani (nadzwyczajni).

§. 2.

Przyjęcie uczniów w grono akademickich obywateli, dzieje się przez imatrykulacyą. Takową przedsiębierze w imieniu rektora, dziekan kolegium profesorskiego tego fakultetu, do którego uczeń wstąpić zamierza.

Allgemeines

Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kaiserthum Oesterreich.

CXLIV. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 31. October 1850,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 25. November 1850.

430.

Erlass des Ministeriums des Cultus und Unterrichts vom 8. October 1850,

womit in Folge Allerhöchster Entschliessung vom 3. October 1850 die allgemeinen Anordnungen über die Facultätsstudien und die akademische Disciplin an der Universität zu Pesth kundgemacht werden.

Seine Majestät haben über Antrag des Ministeriums des Cultus und Unterrichts mit Allerhöchster Entschliessung vom 3. October 1850 die Ausdehnung der mit Allerhöchster Entschliessung vom 11. October 1849 für die Universitäten zu Wien, Prag, Lemberg, Krakau, Ollmütz, Gratz und Innsbruck genehmigten Disciplinarordnung und der mit Allerhöchster Entschliessung vom 29. September 1850 für diese Universitäten sanctionirten Studienordnung auf die Pesther Universität zu genehmigen, und das Unterrichtsministerium zu ermächtigen geruht, die mit Rücksicht auf die eigenthümlichen Verhältnisse dieser Universität nöthigen transitorischen Bestimmungen zu treffen. In Folge dieser Allerhöchsten Genehmigung ist sich vom Studienjahre 1850-51 an der Universität zu Pesth bezüglich der Facultätsstudien und der akademischen Disciplin nach folgender provisorischen Vorschrift zu benehmen:

I. Von der Immatriculation.

§. 1.

Die Hörer der Facultätsvorlesungen an der Universität sind entweder immatriculirte (ordentliche) oder nicht immatriculirte (ausserordentliche).

§. 2.

Die Aufnahme der Studirenden in die Zahl der akademischen Bürger geschieht durch die Immatriculation. Diese wird im Namen des Rectors durch den Decan des Professorencollegiums derjenigen Facultät vorgenommen, in welche der Studirende einzutreten beabsichtiget.

§. 3.

Kto ma być imatrykułowanym, najprzód do matrykuły fakultetu wpisanym, a ztąd dalej do album uniwersytetu przeniesionym będzie. Jedno tylko świadectwo imatrykulacyi na to będzie wydawane, i jedna tylko taksa imatrykulacyjna opłacana. Imatrykułowany bierze udział w prawach i obowiązkach obywatelom akademickim w ogólności przysłużających, i przez przyjęcie w matrykułę fakultetową, podporządkowany zostaje bezpośrednio specyalnemu kierownictwu i dozorowi pewnego ciała nauczycielskiego i jego dziekana.

Tylko imatrykułowani uczniowie mogą być przypuszczeni do ścisłych egzaminów, albo do takich egzaminów rządowych, które studyów fakultetowych wymagają.

§. 4.

Każdy uczeń może w jednym czasie, na jednym tylko wydziale (fakultecie) w różnych jednak czasach, na różnych wydziałach, być imatrykułowanym. Wolno mu wszakże słuchać kolegiów każdego innego fakultetu, a nie tylko tego, na którym jest imatrykułowany.

§. 5.

Każdy uczeń, który po osiągnionej uniwersyteckiej dojrzałości z nauk przygotowawczych, lub z innego uniwersytetu, lub z jakiej c. k., lub za publiczną uznanej akademii prawniczej, do tego uniwersytetu nowo wstępuje, albo na takowym, z jednego fakultetu do drugiego przechodzi, obowiązany jest dać się imatrykułować.

§. 6.

Odbyta imatrykulacya na jednym z fakultetów, ważną jest tak długo, dopóki uczeń:

a) uniwersytetu nie opuści, albo

b) do innego wydziału w tymże samym uniwersytecie nie przejdzie,

c) albo nauk swoich w fakultecie przez dłuższy czas nad jedno półrocze nieprzerwie.

§. 7.

Każdy wedle §. 5. obowiązany do imatrykulacyi uczeń, winien się w tym celu na trzy dni przed rozpoczęciem, albo w ciągu pierwszych 14. dni półrocza osobiście do dziekana właściwego kolegium profesorskiego zgłosić i temuż wykazy swojej dojrzałości, tudzież dokładne własnoręcznie napisane i podpisane w dwóch egzemplarzach nacyonale przedłożyć.

§. 8.

Rubryki mającego być złożonem nacyonale są:

1. W pierwszym oddziale.

a) Imię i nazwisko,

b) miejsce urodzenia, wiek i religia,

c) mieszkanie ucznia,

d) imię, stan i miejsce zamieszkania ojca, lub

e) jeżeli ten nie jest już przy życiu, opiekuna,

f) oznaczenie zakładu naukowego, z którego uczeń do uniwersytetu przechodzi,

g) w razie, jeżli jest stypendystą, nazwę stypendyum, lub wsparcia fundacyjnego, jakie pobiera, podanie połączonej z niem płacy pieniężnej, wraz z datą nadania i wymienieniem nadającej instancyi;

§. 3.

Der zu Immatriculirende wird zunächst in die Facultätsmatrikel eingetragen und aus dieser geschieht sodann die Uebertragung in das Album der Universität. Es wird nur Ein Matrikelschein ausgestellt, und nur eine Matrikeltaxe entrichtet. Der Immatriculirte nimmt Theil an den den akademischen Bürgern überhaupt zukommenden Rechten und Pflichten, und wird durch die Aufnahme in die Facultätsmatrikel zunächst der speciellen Leitung und Aufsicht eines bestimmten Lehrkörpers und seines Decans unterstellt.

Nur die immatriculirten Studirenden können die Zulassung zu den strengen Prüfungen oder zu solchen Staatsprüfungen erlangen, welche ein Facultätsstudium voraussetzen.

§. 4.

Jeder Studirende kann zu derselben Zeit nur bei einer Facultät, zu verschiedenen Zeiten aber bei verschiedenen Facultäten immatriculirt seyn. Es steht ihm jedoch frei, auch in jeder anderen Facultät, als derjenigen, welcher er immatriculirt ist, Collegien zu hören.

§. 5.

Jeder Studirende, welcher nach erlangter Universitätsreife aus dem Vorbereitungs-Studium, oder von einer anderen Universität, oder einer k. k. oder als öffentlich anerkannten Rechtsakademie an diese Universität neu eintritt, oder an ihr von einer Facultät zur andern übertritt, ist verpflichtet, sich immatriculiren zu lassen.

§. 6.

Die geschehene Immatriculation an einer Facultät behält ihre Wirksamkeit bis der Studirende:

a) die Universität verlässt, oder

b) an eine andere Facultät derselben Universität übertritt,

c) oder seine Studien an der Facultät durch längere Zeit als durch ein Semester unterbricht.

§. 7.

Jeder zur Immatriculation nach §. 5 verpflichtete Studirende hat sich zu diesem Behufe in den drei Tagen vor Beginn, oder innerhalb der ersten vierzehn Tage des Semesters persönlich an den Decan der betreffenden Facultät zu wenden, und ihm die Belege seiner Universitätsreife, und sein vollständig eigenhändig geschriebenes und unterschriebenes Nationale in duplo vorzulegen.

§. 8.

Die Rubriken des zu überreichenden Nationales sind:

I. In der ersten Abtheilung.

a) Vor- und Zuname,

b) Geburtsort, Alter und Religion,

c) Wohnung des Studirenden,

d) Name, Stand und Wohnort seines Vaters, und

e) wenn dieser nicht mehr am Leben ist, des Vormundes,

f) Bezeichnung der Lehranstalt, von welcher der Studirende an die Universität übertritt,

g) falls er Stipendist ist, die Benennung des Stipendiums, oder der Stiftung, welche er geniesst, Angabe des jährlich damit verbundenen Geldbetrages und das Datum der Verleihung mit Angabe der verleihenden Instanz,

h) przytoczenie podstawy, na której sądzi się być uprawnionym do żądania imatrykulacyi lub wpisu np. świadectwo dojrzałości.

II. W drugim oddziale.

Wyliczenie odczytów, które w rozpoczynającem się półroczu słuchać zamyśla, z wymienieniem dotyczących docentów, i własnoręcznym podpisem przy każdym z nich.

§. 9.

Jako dostateczne dowody dojrzałości uniwersyteckiej, uważają się:

a) świadectwa odbytego należycie egzaminu dojrzałości, lub

b) świadectwa uniwersyteckie, poświadczające odejście z uniwersytetu, lub

c) świadectwa obu uniwersytetów w Padwie i Pawii, z odbytych tamże egzaminów z wyższych nauk fakultetowych;

d) wykazanie, że uczeń w poprzedniem półroczu, imatrykulowany był na innym fakultecie tego samego uniwersytetu, lub

e) świadectwa z odbytych nauk prawnych i politycznych, w akademiach w Preszburgu, Koszycach, w Wielkim-Waradynie, Zagrzebiu, Klauzenburgu (Koloswarze), lub Hermansztadzie (Sybiniu), albo w innych późniejszemi rozporządzeniami na równi z temiż postawić się mających akademiach prawniczych, albo w studyum prywatnem, które w Zadrze w latach 1848—1850 istniało.

§. 10.

W razach wątpliwych, ma właściwe kolegium profesorskie rozstrzygać, czyli uczeń ma być bez dalszych kroków imatrykułowany, lub odprawiony, albo też czyma być zobowiązany, wedle dekretu ministeryalnego z d. 3. Czerwca 1850 *) do złożenia wprzód egzaminu dojrzałości w wydziale filozoficznym.

§. 11.

Przynależący państw cudzych, mogą być na tym uniwersytecie imatrykułowani, gdy wedle zdania imatrykułującego dziekana, posiadają w ogólności taki stopień przygotowawczego wykształcenia, jakiego się po austryackich uczniach, przy ich imatrykulacyi wymaga, albo, kiedy z innego przybywając uniwersytetu, dostatecznem wywiodą się świadectwem uniwersyteckiem.

§. 12.

Przeciwko orzeczeniu kolegium profesorskiego, o braku uniwersyteckiej dojrzałości, żadnego nie ma rekursu.

§. 13.

Jeżeli żadna co do imatrykulacyi nie zachodzi przeszkoda, dziekan uznaje ucznia za przyjętego, odbiera od niego przyrzeczenie daniem na to ręki, że będzie się do praw akademickich sumiennie stosować i władzom akademickim zawsze posłuszeństwo i uszanowanie okazywać, wydaje mu tymczasowe świadectwo przyjęcia, zatrzymuje jeden egzemplarz nacyonalu dla siebie, zwraca mu drugi swojem vidi opatrzony, i odsełago do kwestury dla zapłacenia taksy imatrykulacyjnej i dla wpisania się na odczyty. Tymczasowe świadectwa przyjęcia takich uczniów, którzy już w upłynionem półroczu na jakim

*) Uwaga. W części LXXII. dziennika praw państwa Nr. 235.

h) Anführung der Grundlage, auf welcher er die Immatriculation oder Inscription ansprechen zu können glaubt, z. B. Maturitätszeugniss.

II. In der zweiten Abtheilung.

Anführung der Vorlesungen, welche er in dem beginnenden Semester hören will, mit namentlicher Anführung der betreffenden Docenten, und seiner eigenhändigen Fertigung bei jeder derselben.

§. 9.

Als hinreichende Belege der Universitätsreife werden angesehen:

a) Zeugnisse über die entsprechend bestandene Maturitätsprüfung, oder
b) Universitätszeugnisse über den Abgang von einer Universität, oder
c) Zeugnisse der beiden Universitäten Padua und Pavia über die bisher an denselben über die höheren Facultätsstudien bestandenen Prüfungen,
d) Darlegung, dass der Studirende in dem nächstvorhergehenden Semester einer anderen Facultät dieser Universität immatriculirt war, oder
e) Zeugnisse über die an den Akademien zu Pressburg, Kaschau, Grosswardein, Agram, Klausenburg und Hermannstadt, oder an anderen diesen durch nachträgliche Verfügungen gleichzustellenden Rechtsakademien, oder an dem zu Zara 1848—1850 bestandenen Privatstudium zurückgelegten rechts- und staatswissenschaftlichen Studien.

§. 10.

In zweifelhaften Fällen hat das betreffende Professorencollegium zu entscheiden, ob der Studirende ohne weiters zu immatriculiren oder abzuweisen, oder zu verhalten sei, sich vorher in Gemässheit des Ministerial-Erlasses vom 3. Juni 1850 *) einer Maturitätsprüfung an der philosophischen Facultät zu unterziehen.

§. 11.

Angehörige fremder Staaten können an dieser Universität immatriculirt werden, wenn sie nach dem Urtheile des immatriculirenden Decans im Allgemeinen denjenigen Grad von Vorbildung besitzen, welcher von den österreichischen Studirenden bei ihrer Immatriculation gefordert wird, oder falls sie von einer auswärtigen Universität kommen, ein genügendes Universitätszeugniss vorweisen.

§. 12.

Gegen ein Erkenntniss der Professorencollegien über den Abgang der Universitätsreife findet kein Recurs Statt.

§. 13.

Steht der Immatriculation kein Bedenken im Wege, so erklärt der Decan den Studirenden als aufgenommen, nimmt ihm das Handgelübde ab, dass er den akademischen Gesetzen gewissenhaft nachleben, und den akademischen Behörden Gehorsam und Achtung beweisen werde, fertiget ihm einen Interims-Aufnahmsschein aus, behält Ein Exemplar des Nationales für sich, stellt ihm das andere mit seinem vidi versehen zurück, und weist ihn an, wegen Bezahlung der Matrikeltaxe und wegen der Inscription zu den Vorlesungen sich an die Quästur zu wenden. Die Interims-Aufnahmsscheine derjenigen Studirenden, welche bereits in dem verflossenen Semester

*) Anmerkung. Im LXXII. Stücke, Nr. 235 des Reichsgesetzblattes.

fakultecie tego samego uniwersytetu byli imatrykułowani, a teraz na inny fakultet przejść tylko chcą, wydrukowane i wydawane być mają dla odróżnienia na niebieskim papierze.

§. 14.

Uczeń winien tedy w kwesturze opłacić taksy imatrykulacyjne i należytość stęplową, i książeczką meldunkową, należycie zapełnioną, tymczasowem świadectwem przyjęcia i wizowanym nacyonale opatrzony, zameldować się do kwestury o wpisanie (§§. 23—27). Opłata taksy i stępla, poświadczona będzie na świadectwie przyjęcia, poczem dopiero akt wpisania nastąpi.

§. 15.

Uczniowie już imatrykułowani, którzy nauki swoje w tym samym fakultecie kontynuować chcą, jeżli nie zaszła przerwa, nad jedno półrocze trwająca, nie potrzebują w następnem półroczu nowej imatrykulacyi, ale tylko wpisu na odczyty (inskrypcyi).

§. 16.

Dziekani kolegiów profesorskich i kwestor, winni baczyć na to, aby uczniowie niebyli imatrykułowani lub wpisywani wbrew osnowie prawomocnych wyroków, wyłączających ich od każdego lub od pewnego austryackiego uniwersytetu. Toż samo stosuje się do relegowanych na zawsze lub na czas oznaczony, uczniów obcych uniwersytetów, z których rządami istnieje układ obustronnie w tym względzie zachować się mającej wzajemności.

Uzyskana wbrew takim wyrokom imatrykulacya, lub inskrypcya, p od każdym względem winna być uważana za nieważną.

§. 17.

Niejaki czas po upływie terminu do imatrykulacyi, rektor oznacza dzień, w którym imatrykułowani zgromadzić się mają dla odebrania kart imatrykulacyjnych. Ci otrzymają przytem po oddaniu świadectwa przyjęcia, podpisaną przez rektora i dotyczącego dziekana, kartę imatrykulacyjną i oraz jeden egzemplarz porządku naukowego i dyscyplinarnego i ustawy o opłatach kolegiowych.

§. 18.

Taksa imatrykulacyjna wynosi 2. złr. m. k. i winna być opłacona wraz z należytością stęplową 15. kr., w kwesturze (§. 14). Uczeń na jakim fakultecie imatrykułowany, przechodzący do innego fakultetu na tymże samym uniwersytecie, nie opłaca przy okazyi takowego przejścia, żadnej taksy matrykułowej. Od opłaty rzeczonej taksy i należytości stęplowej, żaden wyjątek ani uwolnienie na przyszłość miejsca mieć nie będzie.

§. 19.

Od ogólnej summy taks imatrykulacyjnych każdego fakultetu, odciągnięte będą najprzód koszta nakładu ustaw akademickich, w §. 17 wspomnionych, bezpłatnie uczniom rozdawać się mających.

O użyciu reszty, osobne nastąpi rozporządzenie.

§. 20.

Bilans taks imatrykulacyjnych, sporządza kwestura i składa z tego rachunki senatowi akademickiemu.

einer Facultät dieser Universität immatriculirt waren, und nunmehr nur in eine andere Facultät übertreten wollen, sind zur Unterscheidung auf blauem Papiere vorzudrucken und auszufertigen.

§. 14.

Der Studirende hat sohin bei der Quästur die Matrikeltaxen und den diessfälligen Stämpelbetrag zu entrichten, und mit dem gehörig ausgefüllten Meldungsbuche, dem Interims-Aufnahmsscheine und dem vidirten Nationale versehen, sich bei der Quästur zur Inscription zu melden (§§. 23—27). Der Erlag des Tax- und Stämpelbetrages wird auf dem Aufnahmsscheine bestätiget, und erst hiernach die Inscriptionsverhandlung vorgenommen.

§. 15.

Bereits immatriculirte Hörer, welche ihre Studien an derselben Facultät fortsetzen, bedürfen, wenn keine länger als Ein Semester dauernde Unterbrechung eingetreten ist, in dem folgenden Semester keiner neuen Immatriculation, sondern nur der Einschreibung in die Vorlesungen (Inscription).

§. 16.

Die Decane der Professorencollegien und der Quästor haben darauf zu sehen, dass Studirende nicht gegen den Inhalt rechtskräftiger Erkenntnisse, durch welche sie von jeder, oder von einer bestimmten österreichischen Universität ausgeschlossen worden sind, immatriculirt oder inscribirt werden. Dasselbe gilt auch von den gänzlich oder auf eine bestimmte Zeit relegirten Studirenden auswärtiger Universitäten, mit deren Regierungen ein Uebereinkommen über diessfalls zu beobachtende Gegenseitigkeit besteht.

Eine gegen den Inhalt solcher Erkenntnisse erschlichene Immatriculation oder Inscription ist in jeder Beziehung als ungiltig zu betrachten.

§. 17.

Einige Zeit nach Ablauf des Termines zur Immatriculation bestimmt der Rector einen Tag, an welchem die Immatriculirten zu erscheinen haben, um die Matrikelscheine in Empfang zu nehmen. Sie erhalten hiebei gegen Abgabe des Aufnahmsscheines den von dem Rector und betreffenden Decan unterzeichneten Matrikelschein, und Ein Exemplar der Studien- und Disciplinarordnung und des Gesetzes über die Collegiengelder.

§. 18.

Die Immatriculationstaxe beträgt 2 fl. C. M. und ist zugleich mit dem Stämpelbetrage von 15 kr. C. M. bei der Quästur (§. 14) zu erlegen. Ein immatriculirter Studirender einer Facultät, welcher zu einer anderen Facultät derselben Universität übertritt, hat bei diesem Uebertritte keine Matrikeltaxe zu erlegen. Von der Entrichtung dieser Tax- und Stämpelbeträge findet keine Ausnahme oder Befreiung Statt.

§. 19.

Von dem Gesammtertrage der Matrikeltaxen einer Facultät werden vorweg die Kosten der Auflage der im §. 17 erwähnten, den Immatriculirten unentgeltlich zu übergebenden akademischen Gesetze abgezogen.

Ueber die Verwendung des Restes werden nachträgliche Bestimmungen erfolgen.

§. 20.

Die Gebarung mit den Matrikeltaxen besorgt die Quästur und legt ihre Rechnungen darüber dem akademischen Senate vor.

II. O wpisie imatrykułowanych słuchaczy na odczyty (o inskrypcyi, meldowaniu się do odczytów).

§. 21.

Odczyty porządkują się podług półroczy, tak, że z każdem półroczem rozpoczyna się całkiem samoistny cyklus odczytów. Przy naukach większej objętości, które się w bieżącym przez więcej półroczy kursie odczytują, na to trzeba mieć baczność, ażeby w każdem półroczu ukończono główny oddział całego przedmiotu.

Wpis na odczyty, odbywa się na każde półrocze z osobna.

Podstawą do wpisu na pojedyncze prelekcye dla imatrykułowanych słuchaczy, jest książeczka meldunkowa.

Książeczkę meldunkową ma uczeń wraz z blankietem na wystawienie nacyonalu, za złożeniem pewnej kwoty, przeznaczonej na pokrycie kosztów druku i oprawy introligatorskiej, i stosownie do tego przez senat akademicki oznaczyć się mającej, u pedela uniwersyteckiego, lub u dotyczącego sługi fakultetowego dostać.

§. 22.

Uczeń winien jest książkę meldunkową starannie przechowywać.

Będzie mu ona służyć na cały czas jego studyów uniwersyteckich, a zatem i do przejścia na inny uniwersytet, do zameldowania się na prelekcye, do poświadczenia w niej pilności w uczęszczaniu na takowe, i uiszczenia się z opłat kolegiowych, i w swoim czasie posłuży mu za podstawę do wydania świadectwa uniwersyteckiego.

§. 23.

Książeczka meldunkowa, składa się z 12-tu kart in 4[to]. Na pierwszej stronicy 1-ej karty, wypisane być ma imię, nazwisko i miejsce urodzenia ucznia; imię i stan ojca, przez ucznia samego; inne cztery rubryki tej stronicy, dotyczące jego imatrykulacyi, zapełnia kwestura przy pierwszej wydarzającej się sposobności potwierdzenia opłaty za kolegia, za okazaniem karty imatrykulacyjnej. Na ostatniej karcie ma być wydrukowana krótka instrukcya dla ucznia, o sposobie i postępowaniu przy imatrykulacyi, inskrypcyi i opłacie pieniędzy kolegiowych. Z pozostałych kart, mają być na każde półrocze użyte dwie stronice, do zameldowania i potwierdzenia uczęszczania na odczyty, z następującemi rubrykami:

a) Bliższe oznaczenie półrocza i uniwersytetu, mianowicie zaś fakultetu, na którym uczeń przepędzić je zamyśla, stanowi głowę każdej z 2-ch stronic;

b) oznaczenie przedmiotu i nauczyciela;

c) liczba tygodniowych godzin zameldowanych prelekcyi;

d) poświadczenie kwestury o tem zameldowaniu, o nastąpionem wpisaniu tego meldunku do głównego katalogu;

e) poświadczenie nauczyciela o osobistem zameldowaniu się ucznia u niego;

f) numer miejsca, jeźli uczeń na własne żądanie pewne oznaczone miejsce w kolegium otrzymał;

g) poświadczenie kwestury o opłaceniu pieniędzy kolegiowych, lub uwolnieniu zupełnem albo częściowem od takowej opłaty;

II. Von der Einschreibung der immatriculirten Hörer in die Vorlesungen (Inscription, Anmeldung der Vorlesungen).

§. 21.

Die Vorlesungen werden nach Semestern geordnet, so dass mit jedem Semester ein ganz selbständiger Cyclus von Vorlesungen beginnt. Bei Wissenschaften von grösserem Umfange, welche in einem durch mehrere Semester fortlaufenden Curse gelesen werden, ist dafür zu sorgen, dass in jedem Semester eine Hauptabtheilung des ganzen Gegenstandes abgeschlossen werde.

Die Einschreibung in die Vorlesungen findet für jedes Semester insbesondere Statt.

Die Grundlage der Einschreibung in die einzelnen Vorlesungen bildet für die immatriculirten Hörer das Meldungsbuch.

Das Meldungsbuch sammt dem Blanquette zur Ausfertigung des Nationales hat der Studirende gegen Erlag eines Betrages, der die Druck- und Buchbinderkosten zu decken bestimmt, und demgemäss von dem akademischen Senate festzusetzen ist, bei dem Universitätspedell oder dem betreffenden Facultätsdiener zu erheben.

§. 22.

Der Studirende hat das Meldungsbuch wohl aufzubewahren.

Es soll ihm für die ganze Zeit, durch welche er seine Universitätsstudien fortsetzt, mithin auch bei einem Uebertritte von einer Universität an eine andere zur Anmeldung der Vorlesungen, zur Aufnahme der Bestätigung über die gehörige Frequentation, über das bezahlte Collegiengeld, und seinerzeit zur Grundlage des auszufertigenden Universitätszeugnisses dienen.

§. 23.

Das Meldungsbuch besteht aus zwölf Quartblättern. Auf der ersten Seite des ersten Blattes ist der Vor- und Zuname des Studirenden, sein Geburtsort, Name und Stand des Vaters von dem Studirenden selbst zu schreiben, die anderen vier Rubriken dieser Seite, betreffend seine Immatriculation, sind von der Quästur bei der ersten sich darbietenden Gelegenheit der Bestätigung über das Collegiengeld gegen Vorweisung des Matrikelscheines auszufüllen. Auf der letzten Seite ist für den Studirenden eine kurze Anweisung über die Art und den Vorgang bei der Immatriculation, Inscription und Bezahlung der Collegiengelder zu drucken. Von dem übrigen Raume sind je zwei Seiten der Anmeldung und Bestätigung der Vorlesungen in je einem Semester mit folgenden Rubriken zu widmen:

a) Die nähere Bezeichnung des Semesters und der Universität, und insbesondere der Facultät, an welcher er dasselbe zubringt, bildet den Kopf von je zwei Seiten,

b) Bezeichnung des Gegenstandes und des Lehrers,

c) Zahl der wochentlichen Stunden der angemeldeten Vorlesungen,

d) Bestätigung der Quästur über diese Meldung, und über die geschehene Eintragung der Meldung in den Hauptkatalog,

e) Bestätigung des Lehrers über die persönliche Meldung des Studirenden bei ihm,

f) Nummer des Platzes, wenn der Studirende auf seinen Wunsch für ein Collegium einen bestimmten Platz erhalten hat (§. 28),

g) Bestätigung der Quästur über das bezahlte Collegiengeld, oder die gänzliche oder theilweise Befreiung von demselben,

h) poświadczenie uczęszczania przez nauczyciela;
i) Uwagi.

§. 24.

Książeczki meldunkowe, sporządzone będą w języku łacińskim, tylko treść prelekcyi będzie mogła być wpisaną w tym języku, w jakim się takowe odbywają i w jakim też w katalogu odczytów są zapowiedziane.

§. 25.

Zanim się uczeń, dla wpisania się na pojedyncze kolegia, które w jakimkolwiek bądź fakultecie słuchać zamyśla, do kwestury zamelduje, powinien te kolegia zupełnie równobrzmiąco nietylko w 2-gim oddziale nacyonalu (§. 8), ale i w książce meldunkowej, z przytoczeniem przedmiotu, dokładnie, tak jak jest w katalogu odczytów oznaczonym, tudzież nazwisko docenta i liczby godzin tygodniowych, własnoręcznie wpisać.

§. 26.

Kwestor winien się przekonać, czyli nacyonale dokładnie jest zapełnione i czy wyliczenie prelekcyi w takowem, zgodne jest z wyliczeniem ich w kiążeczce meldunkowej. Jeśli tak jest, potwierdza zameldowanie się do pojedynczych kolegiów w książce meldunkowej swoim podpisem, zatrzymuje nacyonale (§. 39) i przypomina uczniom, aby się wszystkim docentom, na których prelekcye się zameldowali, przedstawili.

§. 27.

Docenci poświadczają to przedstawienie się swoim podpisem w 4-ej rubryce książki meldunkowej, wzywają ucznia do zapisania swojego imienia, nazwiska i miejsca urodzenia w wyłożoną listę, i zapełniają, jeźli uczeń życzy sobie przekazania pewnego miejsca w sali słuchaczów, piątą rubrykę w książce meldunkowej, sposobem odpowiednim. Dopiero po tem osobistem zameldowaniu się u docentów, uważa się wpis na kolegium należycie dokonany. Od przepisu osobistego meldowania się do imatrykulacyi i wpisu, pod żadnym pozorem wyjątek miejsca mieć nie może.

§. 28.

Numerowanie miejsc w salach słuchaczy, przepisane jest w celu nadania uczniowi prawa do zajmowania pewnego oznaczonego mu miejsca.

Uczniowie wcześniej się o to u docentów zgłaszający, mają prawo wybierania sobie miejsca.

§. 29.

Dla zapobieżenia myłkom i późniejszym reklamacyom, docenci obowiązani są jednym dniem przed, i dwa dni po upływie zwyczajnego do wpisów terminu, odczytać w kolegium nazwiska należycie u nich wpisanych uczniów, w tym celu, aby dać uczniom sposobność do wczesnego jeszcze wpisania się, w razie, gdyby zachodziły jakie pomyłki.

§. 30.

Gdy uczeń mieszkanie swoje zmienia, obowiązany jest w trzech dniach o nowem swojem mieszkaniu kwesturze donieść.

h) *Bestätigung des Lehrers über die Frequentation,*

i) *Anmerkungen.*

§. 24.

Die Meldungsbücher werden in lateinischer Sprache ausgefertiget, nur der Inhalt der Vorlesungen kann in derjenigen Sprache eingeschrieben werden, in welcher sie gehalten werden, und in welcher sie daher auch in dem Lectionskataloge angekündigt wurden.

§. 25.

Bevor der Studirende zur Einschreibung in die einzelnen Collegien, die er in was immer für einer Facultät zu hören beabsichtiget, sich bei der Quästur meldet, hat er vollkommen gleichlautend diese Collegien, sowohl in der zweiten Abtheilung des Nationales (§. 8), als in dem Meldungsbuche unter Anführung des Gegenstandes genau so, wie er in dem Lectionskataloge bezeichnet ist, des Namens des Docenten, und der wochentlichen Stundenzahl derselben eigenhändig einzuschreiben.

§. 26.

Der Quästor hat zu untersuchen, ob das Nationale gehörig ausgefüllt ist, und ob die Aufzählung der Vorlesungen auf demselben mit der des Meldungsbuches übereinstimmt. Im bejahenden Falle bestätiget er die Anmeldung der einzelnen Vorlesungen in dem Meldungsbuche durch seine Unterschrift, behält das Nationale zurück (§. 39) und erinnert den Studirenden, sich nunmehr allen denjenigen Docenten, deren Vorlesungen er angemeldet hat, vorzustellen.

§. 27.

Die Docenten bestätigen diese Vorstellung durch ihre Unterschrift in der vierten Rubrik des Meldungsbuches, weisen den Studirenden an, seinen Vor- und Zunamen, und seinen Geburtsort in eine aufliegende Liste einzutragen, und füllen, wenn der Studirende die Zuweisung eines bestimmten Platzes in dem Hörsale wünscht, die fünfte Rubrik des Meldungsbuches entsprechend aus. Erst mit dieser persönlichen Meldung bei den Docenten ist die Einschreibung in ein Collegium als gehörig vollendet anzusehen. Von der Vorschrift, dass der Studirende sich zur Immatriculation und zur Inscription persönlich zu melden habe, darf unter keinem Vorwande eine Ausnahme gemacht werden.

§. 28.

Die Numerirung der Plätze in den Hörsälen ist dazu bestimmt, dem Studirenden, welcher einen bestimmten Platz zugewiesen erhielt, ein Recht auf denselben einzuräumen.

Diejenigen Studirenden, welche sich früher bei den Docenten diessfalls melden, haben Anspruch auf die Auswahl des Platzes.

§. 29.

Um Irrungen und nachträglichen Reclamationen vorzubeugen, werden die Docenten verpflichtet, einen Tag vor und zwei Tage nach Ablauf des ordentlichen Inscriptionstermines die Namen der bei ihnen gehörig eingetragenen Studirenden zu dem Behufe in dem Collegium vorzulesen, damit bei etwa unterlaufenden Irrungen den Studirenden Gelegenheit gegeben werde, sich noch rechtzeitig inscribiren zu lassen.

§. 30.

Wenn ein Studirender seine Wohnung wechselt, so hat er die neugewählte Wohnung binnen 3 Tagen der Quästur anzuzeigen.

§. 31.

Zwykły termin do imatrykulacyi i do wpisu, jest 3 dni przed i 14 dni po prawnem rozpoczęciu każdego półrocza (§. 7). Po upływie tego terminu, kwestura jedynie za okazaniem szczególnego pozwolenia kolegium profesorskiego, lub senatu akademickiego, meldunek przyjmować może.

§. 32.

Tylko z bardzo ważnych powodów, można w pierwszych 8-miu dniach po terminie zgłaszać się do kolegium profesorskiego z prożbą o późniejsze przyjęcie, a w razie odmówienia tegoż, wolny jest rekurs do akademickiego senatu. Późniejsze prożby o przyjęcie, winny być przez kolegium profesorów, senatowi akademickiemu przedłożone, który wtedy tylko przychyli się do takowych, gdy najwidoczniejsze względy słuszności mówią za proszącym, mianowicie, gdy ten, niewątpliwym sposobem wykazuje nie z jego winy pochodzące powody opóźnienia, i gdy prelekcye nie tyle jeszcze postąpiły, aby nie mogły być z należytym skutkiem słuchane; zresztą, senat akademicki winien jak najściślej na to zważać, aby przez częste w tym względzie pobłażanie, wprost już karność akademicka nieucierpiała, i aby te wyjątki, które tylko w najrzadszych przypadkach miejsce mieć mają, nie stały się z czasem regułą.

Przeciwko decyzyom senatu akademickiego, żaden dalszy rekurs miejsca nie ma.

III. O nadzwyczajnych słuchaczach.

§. 33.

Kto nie będąc w jakim fakultecie imatrykułowanym, pragnie jako nadzwyczajny słuchacz, jedno lub kilka kolegiów słuchać, winien się osobiście zgłosić do dziekana kolegium profesorskiego tego fakultetu, na którym słuchać chce kolegium, oraz złożyć swoje nacyonale z podaniem prelekcyi. Może być wpisanym:

a) jeżli liczy przynajmniej lat 16;

b) jeżli posiada taki stopień wykształcenia umysłowego, wedle któregoby mu się uczęszczanie na odczyty pożądanem i korzystnem ukazywało. Wątpliwości, co do przyjęcia na nadzwyczajnego słuchacza, rozstrzygać ma kolegium profesorskie w pierwszej i ostatniej instancyi.

§. 34.

Słuchacz nadzwyczajny, otrzyma od dziekana kartę przyjęcia na zielonym papierze wydrukowaną, a u pedela dostanie zamiast książki meldunkowej, arkusz meldunkowy in folio, na dwa półrocza ważność mający.

Arkusz meldunkowy, ma podobne rubryki jak książka meldunkowa zwyczajnych słuchaczy.

Nie ma w nim jednakże rubryk na imatrykulacyę, a słuchacz nadzwyczajny winien być wyraźnie jako taki wymieniony.

Względem użycia i zapełnienia arkusza meldunkowego, mają ważność te same w ogóle przepisy, jakie wyżej względem książek meldunkowych ustanowiono.

§. 35.

Wpis nadzwyczajnego słuchacza na prelekcye, odbywa się w kwesturze i u właściwego docenta na ten sam sposób, co ucznia zwyczajnego.

§. 31.

Die ordentliche Frist zur Immatriculation und Inscription ist: 3 Tage vor, und 14 Tage nach dem gesetzlichen Beginne eines jeden Semesters (§. 7). Nach Ablauf dieser Frist darf die Quästur nur gegen Vorweisung einer besonderen Bewilligung des Professorencollegiums oder des akademischen Senates eine Meldung annehmen.

§. 32.

Nur aus sehr erheblichen Gründen kann binnen der nächsten 8 Tage bei dem Professorencollegium um eine nachträgliche Aufnahme eingeschritten werden, bei deren Verweigerung der Recurs an den akademischen Senat offen steht. Spätere Aufnahmsgesuche sind von dem Professorencollegium dem akademischen Senate vorzulegen, welcher nur dann, wenn die offenbarsten Billigkeitsrücksichten für den Bittsteller sprechen, insbesondere, wenn er die Ursachen einer unverschuldeten Verspätung in unzweifelhafter Art nachweiset, und die Vorlesungen nicht schon zu weit vorgerückt sind, um mit gehörigem Erfolge gehört zu werden, solchen Gesuchen stattzugeben, übrigens strengstens darauf zu sehen hat, dass nicht durch zu häufige Nachsicht die akademische Disciplin von vorneherein gelockert werde, und diese nur in den seltensten Fällen zu ertheilenden Ausnahmen zur Regel erwachsen.

Gegen Entscheidungen des akademischen Senates findet kein weiterer Recurs Statt.

III. Von den ausserordentlichen Hörern.

§. 33.

Wer ohne einer Facultät immatriculirt zu seyn, als ausserordentlicher Hörer ein oder mehrere Collegien zu hören wünscht, hat sich persönlich bei dem Decane des Professorencollegiums der Facultät, an der er ein Collegium zu hören beabsichtiget, zu melden, und sein Nationale mit Angabe der Vorlesungen zu übergeben.

Er kann eingeschrieben werden, wenn er

1. wenigstens 16 Jahre alt ist, und

2. einen Grad geistiger Bildung besitzt, welcher den Besuch der Vorlesung für ihn wünschenswerth und nutzbar erscheinen lässt. Zweifel, welche über die Aufnahme ausserordentlicher Hörer entstehen, sind vom Professorencollegium in erster und letzter Instanz zu entscheiden.

§. 34.

Der ausserordentliche Hörer erhält von dem Decane einen auf grünem Papiere vorgedruckten Aufnahmsschein, und bei dem Pedell anstatt eines Meldungsbuches einen Meldungsbogen in Folioformat, giltig für zwei Semester.

Der Meldungsbogen hat ähnliche Rubriken, wie das Meldungsbuch der ordentlichen Hörer.

Doch entfallen die Rubriken für die Immatriculation, und der ausserordentliche Hörer ist als solcher ausdrücklich zu bezeichnen.

Ueber die Benützung und Ausfüllung des Meldungsbogens gelten im Allgemeinen dieselben Anordnungen, welche oben in Ansehung der Meldungsbücher getroffen wurden.

§. 35.

Die Einschreibung der ausserordentlichen Hörer in die Vorlesungen geschieht bei der Quästur und bei den betreffenden Docenten auf dieselbe Weise wie bei den ordentlich Studirenden

§. 36.

Do nadzwyczajnych słuchaczy, liczą się w szczególności farmaceuci. Zresztą co do warunków przyjęcia farmaceutów i przypuszczenia onychże do ścisłych egzaminów, dotychczasowe obowiązują przepisy.

§. 37.

Nadzwyczajni słuchacze, podobnie jak imatrykułowani, obowiązani są do zachowania praw akademickich i do posłuszeństwa i uszanowania dla władz akademickich.

IV. O utrzymywaniu ewidencyi uczniów.

§. 38.

Utrzymywanie ewidencyi zwyczajnych i nadzwyczajnych słuchaczy uniwersytetu, jest rzeczą kwestury. Kwestura obowiązaną jest następujące katalogi na każde półrocze sporządzać:

1. Jeden główny katalog uczniów imatrykułowanych dla każdego fakultetu.
2. Jeden główny katalog, obejmujący wszystkich nadzwyczajnych słuchaczy uniwersytetu.
3. Jeden osobny katalog dla farmaceutów.

§. 39.

Podstawę do sporządzania tych katalogów, stanowią zatrzymane przy okazyi wpisu nacyonalia zameldowanych słuchaczy, obok użycia katalogów z zeszłego półrocza, jeżeliby to potrzebnem było.

Rubryki tych katalogów są następujące:

a) imię, nazwisko, wiek, religia i mieszkanie ucznia;
b) ojczyzna i miejsce urodzenia;
c) imię, stan i miejsce zamieszkania ojca lub opiekuna, jeżeliby ów już zmarł;
d) wszystkie prelekcye, które zameldował;
e) tygodniowa liczba godzin takowych;
f) nazwiska docentów;
g) poświadczenie uczęszczania na prelekcye;
h) stypendyum lub wsparcie z fundacyi, jakie uczeń pobiera;
i) udzielone uwolnienie od obowiązku do honoraryów;
k) zanotowanie, i
l) opłacenie należytości kolegiowej.
m) Uwagi.

§. 40.

W rubryce uwag zamieszczać należy:

a) że uczeń w zeszłem półroczu do innego może uczęszczał uniwersytetu; lub do jakiej akademii prawniczej;
b) datę i liczbę świadectwa uniwersyteckiego, które w każdym razie na końcu półrocza odbiera, aby uniwersytet opuścić;
c) czy zaszło jakie przeciwko niemu śledztwo dyscyplinarne i z jakim skutkiem, z wskazaniem na sporządzony w tej mierze protokół;

§. 36.

Unter die ausserordentlichen Hörer gehören insbesondere die Pharmaceuten. Im Uebrigen gelten in Ansehung der Bedingungen der Aufnahme der Pharmaceuten und ihrer Zulassung zu den strengen Prüfungen die bisherigen Bestimmungen.

§. 37.

Die ausserordentlichen Hörer sind ebenso wie die immatriculirten zur Beobachtung der akademischen Gesetze, und zum Gehorsame und zur Ehrerbietung gegen die akademischen Behörden verpflichtet.

IV. Von der Evidenzhaltung der Studirenden.

§. 38.

Die Evidenzhaltung der ordentlichen und ausserordentlichen Hörer der Universität ist Sache der Quästur. Dieselbe hat für jeden Semester folgende Kataloge neu anzulegen:

1. Einen Hauptkatalog der immatriculirten Studirenden für jede Facultät.

2. Einen Hauptkatalog, welcher alle ausserordentlichen Hörer der Universität umfasst.

3. Einen besonderen Katalog für die Pharmaceuten.

§. 39.

Die Grundlage der Abfassung dieser Kataloge bilden die bei Gelegenheit der Inscription zurückbehaltenen Nationalien der gemeldeten Zuhörer mit allfälliger Benützung der Kataloge des vorhergehenden Semesters.

Die Rubriken dieser Kataloge sind:

a) Vor- und Zunamen, Alter, Religion und Wohnung des Studirenden;

b) Vaterland und Geburtsort;

c) Namen, Stand und Wohnort des Vaters, und wenn dieser nicht mehr am Leben ist, des Vormundes;

d) alle von ihm angemeldeten Vorlesungen;

e) wochentliche Stundenzahl derselben;

f) Namen der Docenten;

g) Bestätigung des Besuches der Vorlesungen;

h) Stipendium oder Stiftung, welche der Studirende geniesst,

i) ertheilte Befreiung von der Honorarpflicht;

k) Vorschreibung, und

l) Abstattung des Collegiengeldes;

m) Anmerkungen.

§. 40

In die Rubrik der Anmerkungen ist aufzunehmen:

a) Dass der Studirende etwa im letzten Semester an einer anderen Universität oder an einer Rechtsakademie studirt;

b) das Datum und die Zahl des Universitätszeugnisses, welches er allenfalls am Schlusse des Semesters erhebt, um die Universität zu verlassen;

c) ob gegen ihn eine Disciplinaruntersuchung gepflogen worden, und mit welchem Erfolge, unter Hinweisung auf das darüber geführte Protokoll, und

d) przyczyna, dla której mu świadectwo uczęszczania przez fakultet odmówionem zostało;

e) w razie przyjęcia ucznia po terminie, datę jego zameldowania do kwestury, i datę oraz liczbę decyzyi dotyczących władz akademickich, na takowe późniejsze przyjęcie zezwalających (§. 31).

§. 41.

Po sporządzeniu tych katalogów, kwestura obowiązana jest dla każdego dziekana ułożyć:

a) Pare katalogu imatrykułowanych i wpisanych na jego fakultet słuchaczy;

b) pare katalogu uczniów nadzwyczajnych całego uniwersytetu;

c) według formularza głównego katalogu, katalog tych zwyczajnych uczniów, którzy na inny wprawdzie fakultet są imatrykułowani, kolegia jednakże na fakultecie, jego kierownictwu podporządkowanym słuchają.

§. 42.

Sześć tygodni przed upływem półrocza, winna dalej kwestura każdemu docentowi doręczyć katalog należycie zapisanych na każdą z jego prelekcyi słuchaczy, mianowicie:

a) zwyczajnych, i

b) nadzwyczajnych, tudzież uczynić w nich wzmiankę o częściowem lub całkowitem, pojedynczym słuchaczom przysłużającem uwolnieniu od obowiązku opłacania honoraryów.

§. 43.

Gdy dziekan przekona się z katalogów, że imatrykułowany uczeń jego fakultetu na żadne kolegium nie jest zapisany, obowiązany jest po uprzedniem porozumieniu się oddalić go z uniwersytetu. Jeżli zaś uczeń w fakultecie, na który jest imatrykułowany, żadnego nie słucha kolegium, lub gdy z kierunku jego studyów okazuje się, że do innego należy fakultetu, wówczas do tego innego fakultetu przekazanym być winien.

V. O studyach.

§. 44.

Wolno jest uczniom w ogóle wybierać odczyty i nauczycieli, których słuchać pragną, bez ukrócenia wymagań, jakie im położone będą przy meldowaniu się do ścisłych egzaminów rządowych lub doktorskich.

§. 45.

Aby nowo-wstępującym na fakultet, sprawić przegląd z całego jego zakresu i poznać dać najodpowiedniejszy celowi porządek i wybór prelekcyi słuchać się mających, ciała nauczycielskie starać się winny, aby od czasu do czasu krótkie encyklopedyczne i hodegetyczne odczyty, jako ogólny wstęp do studyów fakultetowych, były odbywane. Obowiązkiem jest tak dziekanów, jak i pojedynczych nauczycieli, wspierać radą swoją uczniów pragnących w tej mierze objaśnienia.

§. 46.

Wolno jest przynależącym państwa austryackiego, posiadającym prawne przymioty do imatrykulacyi na jednym z austryackich uniwersytetów, uczęszczać do takich nieaustryackich uniwersytetów, w których istnieje wolność uczenia się i nauczania, i czas naukowy na tychże przepędzony i wykazany, z ograniczeniami w §. 47. ustano-

d) die Ursache, aus welcher ihm ein Besuchszeugniss von der Facultät versagt worden ist;

e) im Falle der Studirende erst nachträglich aufgenommen worden ist, das Datum seiner Meldung bei der Quästur, und das Datum und die Zahl der die nachträgliche Aufnahme bewilligenden Entscheidungen der betreffenden akademischen Behörde (§. 31).

§. 41.

Nach Abfassung dieser Kataloge hat die Quästur jedem Decane:

a) Ein Pare des Kataloges über die seiner Facultät immatriculirten und inscribirten Hörer,

b) Ein Pare des Kataloges der ausserordentlichen Studirenden der ganzen Universität, und

c) nach dem Formulare des Hauptkataloges einen Katalog derjenigen ordentlichen Hörer zu verfassen, welche anderen Facultäten immatriculirt sind, welche aber in der, seiner Leitung unterstehenden Facultät Collegien hören.

§. 42.

Sechs Wochen vor Ablauf des Semesters hat die Quästur ferner jedem Docenten einen Katalog der für jedes seiner Collegien gehörig eingeschriebenen Hörer, und zwar:

a) der ordentlichen, und

b) der ausserordentlichen zu übergeben, und in denselben die den einzelnen Hörern zukommende gänzliche oder theilweise Befreiung von der Honorarpflicht anzumerken.

§. 43.

Ersicht ein Decan aus diesen Katalogen, dass ein seiner Facultät immatriculirter Studirender in kein Collegium eingeschrieben ist, so hat er denselben nach vorausgegangener Vernehmung von der Universität wegzuweisen; hört ein Studirender in der Facultät, in welcher er immatriculirt ist, kein Collegium, oder ergibt sich aus der Richtung seiner Studien, dass er einer anderen Facultät angehört, so ist er dieser anderen Facultät zuzuweisen.

V. Von den Studien.

§. 44.

Den Studirenden steht es, unbeschadet der Anforderungen, welche an sie bei der Meldung zu den Staats- und zu den strengen Doctoratsprüfungen gestellt werden, im Allgemeinen frei, zu wählen, welche Vorlesungen und bei welchem Lehrer sie dieselben hören wollen.

§. 45.

Um den in eine Facultät neu Eintretenden einen Ueberblick über das Gesammtgebiet derselben und die Einsicht in die zweckmässigste Anordnung und Auswahl der zu hörenden Vorträge zu verschaffen, haben die Lehrkörper dafür zu sorgen, dass von Zeit zu Zeit kurze encyclopädische und hodegetische Vorträge als allgemeine Einleitung in das Facultätsstudium gehalten werden. Es ist eine Pflicht sowohl der Decane, als der einzelnen Lehrer, denjenigen Studirenden, welche in dieser Hinsicht eine Belehrung wünschen, mit ihrem Rathe an die Hand zu gehen.

§. 46.

Es ist den österreichischen Staatsangehörigen, welche die gesetzlichen Eigenschaften besitzen, um an einer österreichischen Universität immatriculirt zu werden, gestattet, solche nicht österreichische Universitäten, an welchen Lehr- und Lernfreiheit besteht, zu besuchen, und es soll ihnen die an denselben zugebrachte und ausgewiesene Studienzeit unter den §. 47 aufge-

wionemi, tak im ma być rachowany, jak gdyby go na austryackim przepędzili uniwersytecie.

Ulegają w takim razie ogólnym ustawom i przepisom, odnoszącym się do podróży i pobytu za granicą.

Również mogą być przynależący innych państw na austryackich uniwersytetach imatrykułowani (§. 11).

Winni są atoliż zadość czynić ustawom o pobycie cudzoziemców w Austryi.

§. 47.

Aby na przyszłość przypuszczonym być do ścisłych egzaminów, w celu osiągnienia stopnia doktora w jednym z austryackich uniwersytetów, lub do egzaminu rządowego, wymagającego studyów fakultetowych,—potrzebnem jest wykazanie się z uczęszczania do uniwersytetu przez oznaczony przeciąg czasu, mianowicie dla doktoratu filozoficznego lat 3-ch, dla medycznego lat 5-ciu, dla prawnego doktoratu, tudzież dla egzaminów rządowych, wymagających studyów prawno-politycznych, w ogóle przeciąg lat 4-ch, o czem bliższe postanowienia obejmuje ustawa z d. 29. Lipca 1850. (dziennik praw państwa Nr. 327).

Z wymaganych dla medycznego doktoratu 5-ciu lat uniwersyteckich, muszą być przynajmniej 4-ry na wydziale medycznym przepędzone, i 2 uczęszczaniu na kliniki poświęcone.

Jeden rok z czasu uniwersyteckiego, wymaganego po kandydacie na doktora medycyny i prawa, tudzież do prawniczych i politycznych egzaminów rządowych, może być wyłącznie i na wydziale filozoficznym spędzony.

Względem wrachowania do prawnego *Quadriennium*, względnie *Triennium* przepędzonych na akademiach prawniczych we Węgrzech, Kroacyi i Siedmiogrodzie lat szkolnych, zawierają bliższe postanowienia rozporządzenia, akademie te reorganizujące.

Owe dwa lata wydziału filozoficznego, które do r. 1848 istniały, nie mają być liczone do lat uniwersyteckich, wymaganych przy doktoracie prawniczo-politycznym i medycznym, oraz przy prawniczo-politycznych egzaminach rządowych.

§. 48.

Z ustanowionych poprzednim §-em lat uniwersyteckich, musi część być spędzona na austryackim uniwersytecie, mianowicie z lat dla doktoratu filozoficznego przepisanych, najmniej rok jeden, dla innych najmniej lat dwa.

§. 49.

Aby uczniowi półrocze jakie mogło być policzone do prawnego czasu uniwersyteckiego, wymagane będzie z reguły na przyszłość, zameldowanie się i uczęszczanie na tyle kolegiów, aby takowe zapełniały najmniej 10 godzin tygodniowo (nie licząc godzin naukowych nauczycieli w znaczeniu ściślejszem). Wyjątek od tego prawidła, ma miejsce dla tych uczniów, którzy się najszczególniej jednemu pojedynczemu przedmio-

stellten Beschränkungen ebenso angerechnet werden, als wäre sie an einer österreichischen Universität zugebracht.

Sie unterliegen dabei den allgemeinen Gesetzen und Verordnungen, welche sich auf das Reisen und den Aufenthalt im Auslande beziehen.

Ebenso können Angehörige anderer Staaten an der Pesther Universität immatriculirt werden (§. 11).

Uebrigens haben sie den Gesetzen über den Aufenthalt Auswärtiger in Oesterreich zu genügen.

§. 47.

Um künftig zu strengen Prüfungen wegen Erlangung des Doctorgrades einer österreichischen Universität oder zu einer Staatsprüfung, welche ein Facultätsstudium voraussetzt, zugelassen zu werden, ist die Nachweisung eines Universitätsbesuches von einer bestimmten Dauer nothwendig, und zwar für das philosophische Doctorat von drei, für das medicinische von fünf Jahren, für das juridische Doctorat und für die Staatsprüfungen, welche das rechts- und staatswissenschaftliche Studium voraussetzen, im Allgemeinen von vier Jahren, worüber jedoch die näheren Bestimmungen in dem Gesetze vom 29. Juli 1850 (Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt Nr. 327) enthalten sind.

Von den für das medicinische Doctorat geforderten fünf Universitätsjahren müssen wenigstens vier an der medicinischen Facultät zugebracht, und zwei Jahre zum Besuche der Kliniken verwendet worden seyn.

Ein Jahr der geforderten Universitätszeit kann der Candidat des medicinischen und juridischen Doctorates, sowie der rechts- und staatswissenschaftlichen Staatsprüfung auch ausschliessend an der philosophischen Facultät zugebracht haben.

Ueber die Einrechnung der an den Rechtsakademien Ungarns, Croatiens und Siebenbürgens zugebrachten Studienjahre in das gesetzliche Quadriennium, beziehungsweise Triennium enthalten die diese Akademien reorganisirenden Verordnungen die näheren Bestimmungen.

Die bis zum Jahre 1848 bestandenen zwei philosophischen Jahrgänge sind in die für das rechts- und staatswissenschaftliche und medicinische Doctorat und für die rechts- und staatswissenschaftlichen Staatsprüfungen geforderten Universitätsjahre nicht einzurechnen.

§. 48.

Von den im vorigen Paragraphe festgesetzten Universitätsjahren muss ein Theil an einer österreichischen Universität verwendet werden, und zwar von den für das philosophische Doctorat vorgeschriebenen, wenigstens Ein Jahr, von den übrigen wenigstens zwei Jahre.

§. 49.

Damit einem Studirenden ein Semester in seine gesetzliche Universitätszeit eingerechnet werden könne, wird in der Regel zukünftig die Anmeldung und der Besuch von so vielen Collegien gefordert, dass durch dieselben (ungerechnet die Unterrichtsstunden der Lehrer im engeren Sinne) wochentlich wenigstens zehn Stunden, bei Studirenden der rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät aber, in so lange bei ihnen ein Triennium genügt, um zur theoretischen Staatsprüfung zugelassen zu werden, wochentlich wenigstens fünfzehn Stunden ausgefüllt werden. Eine Ausnahme ist in Ansehung derjenigen zu machen, welche mit besondern

towi naukowemu z osobliwą pilnością poświęcają i w nim ściślejsze studya odbywają (§. 55).

§. 50.

Studyum prywatne w duchu dotychczasowego porządku, o tyle jest zniesione, że studyum bez uczęszczania na publiczne prelekcye, na przyszłość ani do składania ścisłego egzaminu, ani do składania egzaminu rządowego, wymagającego studyów fakultetowych, nieuzdolnia.

§. 51.

Istniejące dawniej egzamina roczne i półroczne, w celu otrzymania świadectwa o postępie uczniów w umiejętnościach, z rokiem naukowym $18^{50}/_{51}$ względem wszystkich uczniów tych fakultetów, znoszą się.

Jeśli uczeń potrzebuje świadectwa swojego naukowego wykształcenia od którego z docentów, jest to interes prywatny między nimi dwoma, i wystawione takie świadectwo, ma w każdym względzie ważność mieć zaświadczenia prywatnego.

Toż samo stosuje się do egzaminów ustnych lub piśmiennych, jeżeliby je przedsiębrano może w celu osiągnienia lub otrzymania stypendyum lub uwolnienia od honoraryów.

O rezultacie takiego egzaminu donosi się bez wydania świadectwa, ciału nauczycielskiemu, które o godności ucznia orzeka, albo też wydane świadectwo wyraźnie powinno wskazać cel, dla którego jest żądane.

Do przedsiębrania takich egzaminów w ciągu półrocza, równie jak do zarządzania dysputatoryów, kolokwiów, i t. p. ile takowe, zwłaszcza przy większych audytoryach, okazują się jako nieodzowny środek sumiennego orzeczenia o pilności w naukach stypendystów i uwolnionych, — docenci nietylko są uprawnieni, ale nawet prawnie obowiązani.

VI. O uczęszczaniu na odczyty.

§. 52.

Uczniowie obowiązani są do regularnego uczęszczania na prelekcye, na które się zameldowali. Takowe jest warunkiem policzenia im półrocza w prawny czas uniwersytecki lub fakultetowy.

§. 53.

W środku każdego półrocza, zgromadza dziekan każdego fakultetu wszystkich profesorów i docentów tegoż, na konferencyę względem uczęszczania imatrykułowanych na tymże fakultecie uczniów, przyczem wzajemnie zamieniają powzięte w tym względzie doświadczenia. Gdy się okaże, że pojedynczy uczniowie niedbale frekwentują, obowiązkiem jest dziekana przywołać ich, względem tego ich wysłuchać, i napo-

derer Verwendung sich einem einzelnen Lehrgegenstande widmen, und in demselben intensivere Studien machen (§. 55).

§. 50.

Das Privatstudium im Sinne der bisherigen Anordnungen ist an der Universität insoferne aufgehoben, dass ein Studium ohne Besuch der öffentlichen Vorlesungen künftig weder zur Ablegung einer strengen Prüfung, noch zur Bestehung einer Staatsprüfung, welche ein Facultätsstudium voraussetzt, befähiget.

§. 51.

Die früher bestandenen Annual- und Semestralprüfungen zur Erlangung eines öffentlichen allgemein staatsgiltigen Zeugnisses über den Fortgang der Studirenden in den Wissenschaften sind von dem Studienjahre 1850-51 an, in Ansehung aller Studirenden dieser Facultäten aufgehoben.

Wünscht aber ein Studirender selbst ein Zeugniss über seine wissenschaftliche Bildung am Schlusse eines Semesters von einem Docenten, in dessen Vorlesungen er eingeschrieben ist, so ist dieser verpflichtet, mit ihm, falls ihm nicht die ausgezeichnete Verwendung des Studirenden ohnehin bekannt ist, eine Prüfung vorzunehmen.

Allein das hierüber ausgestellte Zeugniss ist als Privatzeugniss zu bezeichnen, und hat in jeder Beziehung als solches zu gelten. Dasselbe gilt von schriftlichen oder mündlichen Prüfungen, welche etwa zum Zwecke der Erlangung oder Beibehaltung eines Stipendiums oder der Befreiung von der Honorarpflicht vorgenommen werden.

Ueber den Erfolg einer solchen Prüfung wird entweder ohne Ausstellung eines Zeugnisses nur an den Lehrkörper, der sein Urtheil über die Würdigkeit des Studirenden abzugeben hat, berichtet, oder das ausgestellte Zeugniss hat den Zweck, für welchen es gewünscht worden ist, ausdrücklich zu bezeichnen.

Zur Abhaltung solcher Prüfungen während der Dauer oder am Schlusse des Semesters zur Veranstaltung von Disputatorien, Colloquien u. s. w., in soferne dieselben, insbesondere bei grösseren Auditorien, als das unentbehrliche Mittel erscheinen, über die wissenschaftliche Verwendung von Stipendisten und Befreiten ein gewissenhaftes Urtheil abgeben zu können sind die Docenten nicht nur berechtiget, sondern gesetzlich verpflichtet.

VI. Von dem Besuche der Vorlesungen.

§. 52.

Die Studirenden sind zu einem regelmässigen Besuche der von ihnen angemeldeten Vorlesungen verpflichtet. Er ist die Bedingung der Einrechnung eines Semesters in ihre gesetzliche Universitäts- oder Facultätszeit.

§. 53.

In der Mitte eines jeden Semesters versammelt der Decan des Lehrercollegiums einer jeden Facultät sämmtliche Professoren und Privatdocenten derselben zu einer Besprechung über die Frequentation der dieser Facultät immatriculirten Studirenden, bei welcher sie ihre hierüber gemachten Erfahrungen gegenseitig austauschen. Ergibt sich hiebei, dass einzelne Studirende nachlässig frequentiren, so ist es die Pflicht des Decans, diese vorzurufen, sie darüber zu hören, und Ermahnungen oder Rügen auszusprechen, oder die Sache vor das Professoren-

mnieć lub zganić, albo sprawę kolegium profesorskiemu przedstawić. Za uporczywą niepilność, może uczeń każdego czasu z uniwersytetu być wydalonym.

§. 54.

Docenci obowiązani są tak przy tej sposobności, jak przy poświadczaniu frekwentacyi w ogólności, wszystko przytoczyć sumiennie, co im o uczęszczaniu uczniów na ich kolegia w ciągu półrocza jest wiadomo..

§. 55.

Przed samem zamknięciem półrocza, dziekan powtórnie zgromadza profesorów i prywat-docentów swojego fakultetu na naradę, czyli któremu z uczniów odmówić należy świadectwa uczęszczania, a zatem czyli upłynione półrocze imatrykułowanemu słuchaczowi może być do jego fakultetowego czasu policzone, czy nie.

Gdy się okaże, że niepoliczenie miejsce ma, winien to dziekan zapisać w głównym katalogu, a każdy właściwy docent, w swym podręcznym katalogu.

Jeśli uczeń z jednego tylko kolegium zaświadczenie uczęszczania otrzymać ma, winien go dziekan przywołać, i o jego sposobie uczenia się przekonania nabyć, a kolegium profesorskie orzeka, czyli półrocze ma mu być w jego prawne lata fakulteckie policzone lub nie.

§. 56.

Dziekan obowiązany jest w potrzebnym razie od dziekana lub docentów innego fakultetu, na którym uczeń kolegia słucha, wiadomości o jego frekwentacyi zasięgać.

§. 57.

W ciągu ostatnich trzech tygodni półrocza, uczeń obowiązany jest zgłosić się osobiście do właściwych docentów i do dziekana kolegium profesorskiego, dla poświadczenia pilności w uczęszczaniu, uiściwszy się poprzednio należycie z swego obowiązku do opłaty honoraryów i otrzymawszy na to, lub na zupełne uwolnienie od opłaty honoraryów za wszystkie przezeń zameldowane kolegia, dostateczne świadectwo kwestury (§. 61).

§. 58.

Poświadczenie frekwentacyi, zapisuje się w książce meldunkowej lub na arkuszu meldunkowym w przedostatniej rubryce.

§. 59.

Po otrzymanem poświadczeniu frekwentacyi ze strony pojedynczych docentów, ma uczeń swą meldunkową książkę, lub swój arkusz meldunkowy, do widowania dziekanowi przedłożyć. Gdy orzeczona była na ucznia kara dyscyplinarna, należy uczynić o tem wzmiankę przy tej sposobności w książce meldunkowej, wskazując oraz na dotyczący protokół.

Jeźli upłynione półrocze, z jakiegobądź powodu nie ma być uczniowi w jego lata uniwersyteckie policzonem, ma to dziekan w rubryce „uwag" zanotować.

Jeźli nie ma takiej uwagi, podpis dziekana tyle znaczy, że dotyczące półrocze uczniowi w czas uniwersytecki w ogólności policzonem być może.

collegium zu bringen. Wegen beharrlichen Unfleisses kann ein Studirender zu jeder Zeit von der Universität weggewiesen werden.

§. 54.

Die Docenten sind verpflichtet, bei dieser Gelegenheit, sowie bei Bestätigung des Besuches überhaupt, gewissenhaft in Anschlag zu bringen, was ihnen über den Besuch ihrer Collegien durch die Studirenden im Laufe des Semesters bekannt geworden ist.

§. 55.

Kurz vor dem Schlusse des Semesters versammelt der Decan abermals die Professoren und Privatdocenten seiner Facultät zur Berathung, ob einem Studirenden die Besuchszeugnisse zu versagen seien, und der abgelaufene Semester daher einem immatriculirten Hörer in seine Facultätszeit eingerechnet werden könne oder nicht.

Ergibt sich, dass das letztere der Fall sei, so ist diess in dem Hauptkataloge vom Decan, sowie von jedem betreffenden Docenten in seinem Handkataloge vorzumerken.

Hat der Studirende nur über ein einziges Collegium ein Besuchszeugniss zu bekommen, so hat der Decan ihn vorzurufen, die Art seiner Studien zu untersuchen, und das Professorencollegium entscheidet darüber, ob der Semester in seine gesetzlichen Facultätsjahre einzurechnen sei oder nicht.

§. 56.

Der Decan hat die Pflicht, nöthigen Falls in Betreff der Frequentation sich auch mit dem Decane oder den Docenten einer anderen Facultät, in welcher der Studirende Collegien hört, ins Einvernehmen zu setzen.

§. 57.

Um die Bestätigung des Besuches hat sich der Studirende binnen der letzten drei Wochen des Semesters persönlich bei den betreffenden Docenten und bei dem Decane des Professorencollegiums zu melden, nachdem er vorher seiner Honorarpflicht gehörig nachgekommen ist, und hierüber oder über seine gänzliche Befreiung von Entrichtung des Honorars für alle von ihm angemeldeten Collegien die gehörige Bestätigung von der Quästur erhalten hat (§. 61).

§. 58.

Die Bestätigung der Frequentation geschieht im Meldungsbuche oder Meldungsbogen in der vorletzten Rubrik.

§. 59.

Nach eingeholter Besuchsbestätigung von Seite der einzelnen Docenten hat der Studirende sein Meldungsbuch oder seinen Meldungsbogen dem Decan zur Vidirung vorzulegen. Wenn über einen Studirenden eine Disciplinarstrafe verhängt wurde, so ist diess bei dieser Gelegenheit in dem Meldungsbuche mit Hinweisung auf das betreffende Protokoll zu bemerken.

In dem Falle als einem Studirenden das ablaufende Semester aus was immer für einem Grunde nicht in seine Universitätszeit einzurechnen ist, hat der Decan diess in der Rubrik „Anmerkung" zu notiren.

Kommt eine solche Anmerkung nicht vor, so hat die Unterschrift des Decanes die Bedeutung, dass dem Studirenden das betreffende Semester im Allgemeinen in seine Universitätszeit eingerechnet werden könne.

§. 60.

Jeźli uczeń do końca półrocza nie zgłosił się o poświadczenie frekwentacyi, tedy to uważać się ma tak, jak gdyby w ciągu półrocza uniwersytet był opuścił, i takowe nie będzie mu w czas fakultecki policzone, wyjąwszy w razie, gdy uczeń przy późniejszym zameldowaniu się o poświadczenie uczęszczania, dostateczne, opóźnienie jego usprawiedliwiające powody wykaże, i gdy przynajmniej jeden docent, a to w tym przypadku, nietylko w sposób niestanowczy, wyżej w §. 57. namieniony, ale stanowczo z własnej pewnej wiedzy poświadczy, że proszący pilnie na jego prelekcye uczęszczał. W razie odmówienia świadectwa frekwentacyi ze strony jednego lub więcej docentów, z przyczyny niewczesnego i nieosobistego zameldowania się, wolno uczniowi udać się do kolegium profesorskiego, które ma prawo rozważyć nadzwyczajne i wykazane powody słusznego uwzględnienia, zwłaszcza przy uczniach, którzy powszechnie za celujących uchodzą.

Przeciw wypadłemu rozstrzygnieniu kolegium profesorskiego, dalszy rekurs miejsca nie ma.

§. 61.

Żaden docent nie może żadnemu uczniowi poświadczyć uczęszczania na jakie kolegium, dopóki nie znajdzie w książce meldunkowej lub arkuszu meldunkowym, poświadczenia zanotowanego przez kwestora, iż uczeń należytość kolegiową za wszystkie przez niego zameldowane kolegia opłacił, albo że zupełnie uwolniony jest od tej opłaty, i dopóki mu uczeń w pierwszym razie nie wręczy oraz specyalnego, legalny dowód prawa docenta do honoraryum stanowiącego, niestęplowanego kwitu kwestury na zapłacone przez ucznia honoraryum, za dotyczące prelekcye docenta.

§. 62.

Zawarte w książce meldunkowej, lub arkuszu meldunkowym, poświadczenia frekwentacyi, ulegają razem za każde półrocze stęplowi 6. kr. Należyte ostęplowanie pojedynczych stronic książki meldunkowej lub arkusza meldunkowego, jest rzeczą ucznia.

§. 62.

Bliższe rozpkrządzenia o ilości i czasie uiszczenia opłat kolegiowych, tudzież o postępowaniu przy udzieleniu zupełnego lub częściowego uwolnienia, zawiera Najwyższem ustanowieniem usankcyonowana ustawa z dnia 21. Lipca 1950. o opłatach kolegiowych (dziennik praw państwa Ner 310).

VII. O akademicznej dyscyplinie.

§. 64.

Akademickie władze obowiązane są, silnie przestrzegać wolności nauki i życia akademickiego w zgodności z celem uniwersytetu, który przedewszystkiem zależy na piastowaniu prawdziwej naukowości i wykształceniu prawego charakteru, oraz zaś z energią powstrzymywać nadużycie owej wolności i zagrożenie onego celu. Przystojąca im władza dyscyplinarna, ma się pojawiać w dozorowaniu i w zarządzaniu i wykonywaniu tych środków, które się ogólnie albo wedle każdoczasowych okoliczności, jako potrzebne ukazują, do utrzymania porządku i przyzwoitości na wszechnicy, do zachowania jak

§. 60.

Meldet sich ein Studirender bis zum Schlusse des Semesters nicht um ein Besuchszeugniss, so ist es so anzusehen, als hätte er die Universität im Laufe des Semesters verlassen, und dieses wird ihm in sein Facultätsstudium nicht eingerechnet, ausgenommen, wenn bei einer nachträglichen Meldung um das Besuchszeugniss der Studirende hinlängliche, seine Verspätung rechtfertigende Gründe nachweiset, und wenigstens Ein Docent, und zwar positiv, aus eigenem bestimmten Wissen bestätiget, dass der Bittsteller seine Vorlesungen fleissig besucht habe. Wird ihm aus Ursache der nicht rechtzeitig und nicht persönlich geschehenen Meldung von einem oder mehreren Docenten die Bestätigung der Frequentation verweigert, so steht ihm zu, sich an das Professorencollegium zu wenden, welches das Recht hat, ausserordentliche und nachgewiesene Billigkeitsrücksichten, insbesondere bei sonst notorisch ausgezeichneten Studirenden in Anschlag zu bringen.

Gegen die diessfällige Entscheidung des Professoren-Collegiums findet kein weiterer Recurs Statt.

§. 61.

Keinem Studirenden darf von irgend einem Docenten der Besuch eines Collegiums bestätiget werden, bevor er in dem Meldungsbuche oder in dem Meldungsbogen die Bestätigung des Quästors über die Bezahlung des Collegiengeldes für sämmtliche von dem Studirenden angemeldete Collegien, oder über die gänzliche Befreiung von der Entrichtung desselben vorgemerkt gesehen, und ihm derselbe im ersten Falle zugleich eine den legalen Beweis des Honoraranspruches des Docenten liefernde ungestämpelte Specialquittung der Quästur über das von ihm bezahlte Honorar für die betreffende Vorlesung des Docenten eingehändiget hat.

§. 62.

Die in jedem Meldungsbuche oder Meldungsbogen enthaltenen Bestätigungen über den Besuch der Vorlesungen unterliegen zusammen für jedes Semester einem Stämpel von 6 kr. Die gehörige Stämpelung der einzelnen Blattseiten des Meldungsbuches hat der Studirende selbst zu besorgen.

§. 63.

Ueber den Betrag und die Zeit der Entrichtung der Collegiengelder und über den Vorgang bei Ertheilung einer gänzlichen oder theilweisen Befreiung sind die näheren Bestimmungen in dem mit Allerhöchster Entschliessung vom 21. Juli 1850 sanctionirten Gesetze über die Einführung der Collegiengelder enthalten (Reichsgesetz- und Regierungsblatt Nr. 310).

VII. Von der akademischen Disciplin.

§. 64.

Die akademischen Behörden haben die Pflicht, die Freiheiten des akademischen Unterrichts und Lebens im Einklange mit dem Zwecke der Universität, welcher zu oberst in der Pflege echter Wissenschaftlichkeit und wahrer Charakterbildung besteht, kräftig zu schützen, zugleich aber den Missbrauch jener Freiheit und die Gefährdung dieses Zweckes mit Entschiedenheit hintanzuhalten. Die ihnen zustehende Disciplinargewalt hat sich zu äussern in der Aufsicht und in Anordnung und Vollziehung derjenigen Massregeln, welche allgemein oder durch jeweilige Umstände geboten erscheinen, um Ordnung und Anstand auf der Hochschule aufrecht zu erhalten,

najściślej charakteru tejże jako scyentyficznego zakładu naukowego i w stanie nieskazitelnym do utrzymania honoru i godności zakładu, tak w całości jakoteż i w jego uczłonkowaniu.

§. 65.

Władze akademickie są odpowiedzialne za wypełnienie niniejszych obowiązków; przeto też wszyscy przynależący uniwersytetu, obowiązani są nie tylko rozporządzeniom onychże jak najściślej zadość uczynić, lecz nawet nie wezwani w swym zakresie takowe jak najczynniej wspierać.

Wszyscy uczniowie podlegają co do cywilnych swych stosunków, tudzież co do cywilno-karnych czynności, powszechnym ustawom i władzom, a zaś co do swego akademickiego zachowywania się, oprócz tego jeszcze osobnym akademickim rozporządzeniom i przepisom dyscyplinarnym i władzom akademickim.

§. 66.

Uczniowie w ogólności obowiązani są do tego przyzwoitego zachowania się, jakie z natury ich stanowiska, jako obywateli akademickich wypływa, jako też do zachowania istniejących ustaw akademickich, albo osobnych rozporządzeń władz akademickich. Kto przeciw nim przewinia, kto się w szczególności uderzających naruszeń akademickiej spokojności i porządku, albo naruszenia istniejących dla celów naukowych instytutów, zbiorów, utenzyliów, dopuszcza; kto przez uporczywą niepilność, lub nieprzyzwoite zachowanie się, przez niemoralne lub zgorszenie wzbudzające czynności, zraża; kto sobie uraz przeciw akademickim władzom lub nauczycielom, albo przeciw ich organom w interesie porządku i spokoju działającym, albo przeciw swym kolegom pozwala, — ten wedle wielkości swego wykroczenia do odpowiedzialności pociągniętym będzie.

§. 67.

Jeżeli jaki uczeń dla przestąpienia istniejących powszechnych ustaw, od innych a nie od władz akademickich do inkwizycyi pociąganym zostaje, ma się o tem zawiadomić senat akademicki, któremu, po ukończonej inkwizycyi, wyrok zapadły do wiadomości udzielić należy.

Główna treść tego w aktach uniwersyteckich ma być zanotowaną, a jeżeli popełnione przestępstwo wpływ na akademicki porządek wywiera, albo na honor uniwersytetu, może ze strony władz akademickich nastąpić przestrzeżenie lub strofowanie winowajcy, albo mu odjętem być uwolnienie od opłaty pieniędzy kolegiowych, albo używanie stypendyum, albo nareszcie wedle okoliczności orzeczonem jego wydalenie z uniwersytetu.

§. 68.

Uczniowie uniwersytetu albo wydziału, nie stanowią żadnej w swym ogóle korporacyi; nie mogą przeto ani regularnych odbywać zgromadzeń, ani mieć stałych swych kierowników interesów, albo reprezentantów, ani też wykonywać innych funkcyi, korporacyi tylko przysłużających.

§. 69.

Zgromadzenia uczniów na miejscach publicznych zewnątrz budynku uniwersyteckiego, do innych prócz celów towarzyskich, nie są pozwolone; mogą wszakże uczniowie w miejscowościach przeznaczonego do nauki budynku nie w zgro-

den Charakter derselben als eine wissenschaftliche Lehranstalt auf das strengste zu bewahren, und die Ehre und Würde der ganzen Anstalt sowohl, als ihrer Gliederungen rein zu erhalten.

§. 65.

Die akademischen Behörden sind für die Erfüllung ihrer diessfälligen Obliegenheiten verantwortlich; daher sind auch alle Angehörigen der Hochschule verpflichtet, nicht nur den Anordnungen derselben auf das Pünctlichste Folge zu leisten, sondern in ihrer Sphäre denselben auch unaufgefordert auf das Thätigste Beistand zu leisten.

Alle Studirenden unterstehen in Ansehung ihrer bürgerlichen Verhältnisse, sowie der bürgerlich strafbaren Handlungen den allgemeinen Gesetzen und Behörden, in Ansehung ihres akademischen Verhaltens aber noch überdiess den besonderen akademischen Anordnungen und Disciplinarvorschriften und den akademischen Behörden.

§. 66.

Die Studirenden sind im Allgemeinen zu dem aus der Natur ihres Verhältnisses als akademische Bürger fliessenden anständigen Benehmen, und zur Befolgung der bestehenden akademischen Gesetze oder der besonderen Anordnungen der akademischen Behörden verpflichtet. Wer sich dagegen vergeht, wer sich insbesondere auffallender Störungen der akademischen Ruhe und Ordnung oder einer Verletzung der für Studienzwecke bestehenden Institute, Sammlungen, Utensilien schuldig macht, wer durch beharrlichen Unfleiss oder unanständiges Betragen, durch unsittliche oder Aergerniss erregende Handlungen Anstoss gibt, wer sich Beleidigungen gegen die akademischen Behörden oder Lehrer, oder ihre im Interesse der Ordnung und Ruhe einschreitenden Organe, oder gegen seine Collegen erlaubt, wird nach Massgabe der Grösse seines Vergehens zur Verantwortung gezogen.

§. 67.

Wird ein Studirender wegen einer Uebertretung der bestehenden allgemeinen Gesetze von anderen als den akademischen Behörden in Untersuchung gezogen, so ist hievon der akademische Senat zu verständigen, und demselben nach vollführter Untersuchung das erflossene Urtheil bekannt zu geben.

Der wesentliche Inhalt desselben ist in den Universitätsacten vorzumerken und es kann bei einem Einflusse der begangenen Uebertretung auf die akademische Ordnung oder auf die Ehre der Universität, dem Schuldigen von Seite der akademischen Behörden eine Warnung, ein Verweis ertheilt, oder die allfällige Befreiung von Bezahlung des Collegiengeldes, oder ein Stipendiengenuss entzogen, oder nach Umständen auf Wegweisung von der Universität erkannt werden.

§. 68.

Die Studirenden der Universität oder einer Facultät in ihrer Gesammtheit sind keine Corporation; sie können daher weder regelmässige Versammlungen halten, noch bleibende Geschäftsführer oder ständige Repräsentanten haben, noch andere nur einer Corporation zustehende Functionen ausüben.

§. 69.

Versammlungen der Studirenden an öffentlichen Orten ausserhalb des Universitätsgebäudes zu anderen als geselligen Zwecken sind nicht gestattet; wohl aber können Studirende in den Localitäten des für den Unterricht bestimmten Gebäudes und in nicht regel-

madzeniach regularnie się powtarzających, lecz wedle specyalnej potrzeby spowodowanych, obradować nad prawnemi ich dotyczącemi sprawami akademickiemi.

§. 70.

Do każdego takowego zgromadzenia, winno się rektora pod pewnem oznaczeniem przedmiotu obrady, o pozwolenie upraszać.

Rektor ma osądzić, czy przedmiot §fowi 69. odpowiada, i jeżeli go za takowy uznaje, a przez zgromadzenie akademiczny porządek nie ukazuje się być zagrożonym, miejsce zgromadzenia wyznaczyć. Ci, którzy o to pozwolenie upraszają, ręczą władzom akademickim za utrzymanie porządku w zgromadzeniu i za ścisłe zachowanie praw akademickich.

§. 71.

Rektor, prorektor i każdy dziekan kolegium profesorskiego, mają prawo przy zgromadzeniach uczniów być obecnymi; oni mogą napominać, tudzież bezzwłocznie rozrządzić zniesienie zgromadzenia, skoro toż zbacza od ustaw akademickich lub oznaczonego w podaniu celu.

§. 72.

Tylko imatrykułowani słuchacze mają prawo udział brać w zgromadzeniach uczniów; nie imatrykułowanym słuchaczom i wszelkim innym osobom, wyjąwszy nauczycieli akademickich, zakazany wszelki udział w nich, a przeto też i obecność przy takowych.

Ci, co są powodem zgromadzenia (§. 70), za zachowanie tego przepisu są odpowiedzialni.

§. 73.

Stowarzyszenia studenckie; nie są dozwolone. Egzekwowanie tego zakazu, nie przysłuża władzom akademickim, lecz powszechnym władzom cywilnym.

§. 74.

Senat akademicki może uczniom, jeżeli tego cele uniwersytetu żądają, zakazać uczęstnictwo w pewnych zgromadzeniach albo pewnych stowarzyszeniach nieuczniów.

§. 75.

Sposoby karcenia przestępstw dyscyplinarnych, w miarę wielkości i powtórzenia tychże, są następujące:

1. Napomnienie albo przestrzeżenie przez samego dziekana i przed ciałem nauczycielskiem;

2. nagana przez rektora przed senatem akademickim; ta może być zaostrzoną zagrożeniem, iż w przypadku powtórnej, choćby pomniejszej karygodności, wydalenie z uniwersytetu nieubłagannie nastąpi *(consilium abeundi)*;

3. wydalenie z uniwersytetu na 1-dno aż do 4-ch półroczy;

4. wydalenie z pewnego uniwersytetu na zawsze;

5. wydalenie ze wszystkich austryackich uniwersytetów na zawsze.

Utrata stypendyum, wsparcia z fundacyi, albo uwolnienia od opłaty kolegiów, nie ma być za karę uważaną, lecz za naturalny skutek zachowania się, które nie odpowiada zupełnie akademickim ustawom: ta przetoż w każdym przypadku nastąpić ma, gdzie używanie tego dobrodziejstwa od warunku beznagannego zachowania się zawisło.

mässig wiederkehrenden, sondern nach dem speciellen Bedürfnisse veranstalteten Versammlungen bestimmte, sie betreffende akademische Angelegenheiten berathen.

§. 70.

Zu einer jeden solchen Versammlung ist unter bestimmter Angabe des Berathungsgegenstandes die Zustimmung des Rectors einzuholen.

Dieser hat zu beurtheilen, ob der Gegenstand dem §. 69 entspricht, und wenn er ihn als solchen anerkannt und durch die Versammlung die akademische Ordnung nicht gefährdet scheint, ein Versammlungslocale anzuweisen. Diejenigen, welche um diese Zustimmung ansuchen, übernehmen den akademischen Behörden gegenüber die Bürgschaft für die Aufrechthaltung der Ordnung in der Versammlung und für die genaue Befolgung der akademischen Gesetze.

§. 71.

Der Rector, der Prorector und jeder Decan eines Professorencollegiums haben das Recht den Versammlungen der Studirenden beizuwohnen, sie können Erinnerungen machen und auch die sogleiche Aufhebung der Versammlung verfügen, sobald dieselbe von den akademischen Gesetzen oder von dem angegebenen Zwecke abweicht.

§. 72.

Nur immatriculirte Hörer sind berechtiget, an Versammlungen Studirender Theil zu nehmen; nicht immatriculirten Hörern und allen anderen Individuen, mit Ausnahme der akademischen Lehrer, ist jede Betheiligung, daher auch die Gegenwart bei denselben untersagt.

Die Veranlasser von Versammlungen (§. 70) sind für die Beachtung dieser Vorschrift verantwortlich.

§. 73.

Studentenverbindungen sind nicht gestattet. Die Execution dieses Verbotes steht nicht den akademischen, sondern den allgemeinen bürgerlichen Behörden zu.

§. 74.

Der akademische Senat kann den Studirenden die Theilnahme an bestimmten Versammlungen oder bestimmten Vereinen Nichtstudirender, wenn die Zwecke der Universität es erheischen, untersagen.

§. 75.

Die Arten der Ahndung disciplinärer Vergehen nach Massgabe der Grösse und Wiederholung derselben sind:

1. Ermahnung und Verwarnung durch den Decan allein, oder vor dem Lehrkörper;

2. Rüge durch den Rector vor dem akademischen Senate; sie kann verschärft werden durch die Drohung, dass im Falle einer wiederholten, wenn auch geringen Straffälligkeit, die Verweisung von der Universität unnachsichtlich erfolgen werde (Consilium abeundi);

3. Verweisung von der Universität auf 1 bis 4 Semester;

4. Verweisung von der Universität für immer;

5. Verweisung von allen österreichischen Universitäten für immer.

Der Verlust eines Stipendiums, einer Stiftung oder der Befreiung vom Collegiengelde ist nicht als Strafe, sondern als die natürliche Folge eines Betragens anzusehen, welches den akademischen Gesetzen nicht vollkommen entspricht; er hat daher in jedem Falle einzutreten, wo der Genuss einer solchen Wohlthat an die Bedingung eines untadelhaften Betragens geknüpft ist.

§. 76.

Wydalenie osądzonego ze wszystkich wszechnic austryackich, wyklucza zupełnie na przyszłość imatrykulacyą jego na jakiejkolwiekbądź z nich. To wydalenie może tylko przez ministeryum oświecenia być zarządzone, na wniosek władzy akademickiej. Czy wydalony z jakiej wszechnicy, przypuszczonym będzie na innej jakiej do dalszego kontynuowania swych studyów, to od tejże zależy, względnie od kolegium profesorów, wolne atoliż jest odwołanie się do senatu akademickiego.

§. 77.

Kary dyscyplinarne przeciw uczniom orzeczone, zawsze w ewidencyi utrzymywane być mają.

§. 78.

Nieimatrykulowani słuchacze, tudzież goście, na pojedyncze odczyty uczęszczający, są do zachowania akademicznego porządku obowiązane. Jeżeli się ci jakiego naruszenia w tym względzie dopuszczają, mają wedle okoliczności, być napomnieni, albo od uczęszczania na odczyty, lub z wszechnicy wykluczeni.

§. 79.

Tak senat akademicki, jak ciała nauczycielskie pojedynczych oddziałów naukowych, mają w swych zakresach działalności obowiązek, zarządzać te środki, jakie się wedle okoliczności potrzebnemi ukazują, i wydawać przepisy dyscyplinarne.

O wszystkich takich rozporządzeniach, jeżeli nie są tylko egzekucyjnej i przechodniej natury, ma się natychmiast do ministra oświecenia donosić.

§. 80.

Każdy dziekan ciała nauczycielskiego i każdy członek kolegium nauczycielskiego ma obowiązek użyć swego wpływu, aby nakłaniać uczniów do rozważnego używania czasu swego wykształcenia; dyscyplinarnym wykroczeniom radą, perswazyą, pośrednictwem, lub napomnieniem zapobiegać i w przyjaznej zażyłości stosunek obopólnego uszanowania i uczęstnictwa zachowywać.

Lżejsze wykroczenia ma dziekan lub kolegium profesorskie załatwiać napomnieniem, ostrzeżeniem lub naganą; wykroczenia, które dla swej wielkości, albo z powodu powtórzenia, kary wymagają, senatowi akademickiemu przekazywane być mają.

§. 81.

Władzę karno-dyscyplinarną, wykonuje senat akademicki. Temuż przysługa orzeczenie nagan i wydaleń z uniwersytetu i czynienie wniosku na wydalenie ze wszystkich uniwersytetów austryackich.

Wszelkie przez niego wyznaczone kary, i tylko te mają do uniwersyteckich zaświadczeń być wpisane.

§. 82.

Senat akademicki ma prawo na podstawie niniejszego powszechnego porządku dyscyplinarnego, każdego czasu wedle ukazujących się potrzeb, wypracować własne, stosunkom uniwersytetu odpowiednie dodatki albo zmiany, jeżeli mu się takowe zdają być pożądanemi, i przedłożyć je ministerstwu oświecenia do zatwierdzenia.

§. 76.

Die Verweisung von allen österreichischen Universitäten schliesst die Immatriculation des Verurtheilten an einer derselben für die Zukunft gänzlich aus. Sie kann nur vom Ministerium des Unterrichts auf Antrag einer akademischen Behörde verfügt werden. Ob ein von einer Universität Verwiesener an einer anderen zur Fortsetzung seiner Studien zugelassen werde, hängt von dieser, beziehungsweise von dem Professorencollegium gegen Berufung an den akademischen Senat ab.

§. 77.

Die gegen die Studirenden verhängten Disciplinarstrafen sind in einer steten Evidenz zu erhalten.

§. 78.

Nicht immatriculirte Hörer, sowie Gäste, welche einzelne Vorlesungen besuchen, sind zur Beobachtung der akademischen Ordnung verpflichtet. Machen sie sich einer Verletzung derselben schuldig, so sind sie nach Umständen zu ermahnen, oder von dem Besuche der Vorlesung oder der Universität überhaupt auszuschliessen.

§. 79.

Sowohl der akademische Senat als die Lehrkörper der einzelnen Studienabtheilungen haben in ihren Wirkungskreisen die Pflicht, die nach den Umständen nothwendig erscheinenden Verfügungen zu treffen und Disciplinarvorschriften zu erlassen.

Von allen solchen Anordnungen, wenn sie nicht bloss executiver und vorübergehender Natur sind, ist sogleich Anzeige an den Minister des Unterrichts zu machen.

§. 80.

Jeder Decan eines Lehrkörpers und jedes Mitglied des Lehrercollegiums hat die Pflicht, seinen Einfluss geltend zu machen, um die Studirenden zu einer besonnenen Benützung ihrer Bildungszeit zu veranlassen, disciplinäre Vergehungen durch Rath, Zuspruch, Vermittlung oder Ermahnung zu verhindern und im freundschaftlichen Verkehre das Verhältniss gegenseitiger Achtung und Theilnahme zu pflegen.

Leichtere Vergehen sind vom Decane oder dem Professorencollegium durch Ermahnung, Warnung oder Rüge auszugleichen; Vergehen, welche um ihrer Grösse oder um der Rückfälligkeit des Schuldigen willen eine Strafe erheischen, sind dem akademischen Senate zuzuweisen.

§. 81.

Die Disciplinarstrafgewalt übt der akademische Senat. Ihm steht es zu, Rügen und Verweisungen von der Universität auszusprechen und die Verweisung von allen österreichischen Universitäten zu beantragen.

Alle von ihm verhängten Strafen und nur diese sind in die Universitätszeugnisse der Studirenden aufzunehmen.

§. 82.

Der akademische Senat hat das Recht, auf Grundlage dieser allgemeinen Disciplinarordnung nach den jeweili sich herausstellenden Bedürfnissen besonders, den Verhältnissen der Universität entsprechende Zusätze oder Abänderungen, wenn er solche für wünschenswerth erachtet, auszuarbeiten und dem Unterrichtsministerium zur Genehmigung vorzulegen.

VIII. O feryach.

§. 83.

Rok naukowy dzieli się na zimowe i letnie półrocze. Pierwsze zaczyna się od 1 Października każdego roku i trwa aż wyłącznie do czwartku przed niedzielą kwietnią podług gregoryańskiego kalendarza.

Drugie zaczyna się od pierwszego czwartku po Wielkiej-Nocy i trwa aż do końca Lipca. Wielkie zatem ferye jesienne, trwają dwa miesiące, wielkanocne 14 dni.

§. 84.

Względnie dni świątecznych, stosować się winno do dotychczasowych przepisów albo w braku takowych, do praktykowanego w każdym uniwersytecie zwyczaju.

§. 85.

Co się tycze pozwolonego dotychczas po uniwersytetach, prócz niedzieli, dnia wolnego w każdym tygodniu, rzeczą jest kolegium profesorskiego oznaczyć, czyli tak dzień, i który także i na przyszłość jeszcze ma być utrzymanym.

Zaprowadzone na niektórych fakultetach wolne pół dnia we wtorki, znosi się.

VIII. O wyjściu z uniwersytetu.

§. 86.

Gdy uczeń imatrykułowany opuszcza uniwersytet, czy to dla tego, że studya swoje już ukończył, czyli też w celu udania się na inny uniwersytet, obowiązany jest żądać świadectwa uniwersyteckiego. Bez takiego zaświadczenia uniwersyteckiego (zaświadczenia odejścia), ani może stanowczo być przyjętym do innego uniwersytetu, ani przypuszczonym do egzaminów doktorskich, lub do ostatniego teoretycznego egzaminu rządowego.

Winien się w tym celu zgłosić do dziekana i złożyć mu swoje poprzednie świadectwa i swoję książkę meldunkową.

§. 87.

Bliższe przepisy o świadectwach uiwersyteckich, zawiera dekret ministeryalny z dnia 10. Marca 1850 L. 1585—63 (dz. praw państwa Nr. 117). Wydawanie takich świadectw, dzieje się w pierwszych ośmiu dniach wielkanocnych i jesiennych feryi.

Za sporządzenie tych świadectw, opłaca się prócz prawnego stępla, należytośjć 1 złr. m. k. przy doręczeniu takowych ze strony kwestury.

Ta sama należytość opłaca się przy wydawaniu duplikatu książki meldunkowe lub arkusza meldunkowego, albo świadectwa odejścia czyli absolutoryum.

Za duplikata innego rodzaju, opłaca się połowa powyższej należytości.

Połowa dochodu z tej opłaty przypada dziekanowi dotyczącego kolegium profesorskiego; druga urzędnikowi kancelaryi i kwestury.

IX. O wnoszeniu prożb i zażaleń przez uczniów.

§. 88.

Gdy uczeń ma jaką prożbę lub zażalenie do zaniesienia, winien najprzód, o ile piśmienne podanie nie jest prawnie wymagane, zgłosić się ustnie do dotyczącego dziekana. Ten odpowiada mu ustnie albo mu zaleca podanie prośby na piśmie do kolegium profesorskiego.

VIII. Von den Ferien.

§. 83.

Das Studienjahr zerfällt in das Winter- und Sommersemester. Jenes beginnt am 1. October eines jeden Jahres und dauert bis exclusive zum Donnerstag vor dem Palmsonntag des gregorianischen Kalenders.

Dieses beginnt mit dem Donnerstage nach den Osterfeiertagen und dauert bis letzten Juli. Die grossen Herbstferien betragen somit 2 Monate, die Osterferien 14 Tage.

§. 84.

Rücksichtlich der Feiertage ist sich an die bisher bestandenen Vorschriften, oder in Ermanglung ausdrücklicher gesetzlicher Bestimmungen an die an der Universität beobachtete Uebung zu halten.

§. 85.

Was den an den Universitäten bisher in jeder Woche noch ausser dem Sonntage zugestandenen Ferialtag anbelangt, so ist es Sache eines jeden Professoren-Collegiums, zu bestimmen, ob ein solcher und allenfalls welcher Wochentag hiezu auch noch in Zukunft fortbestehen soll.

IX. Von dem Abgange von der Universität.

§. 86.

Verlässt ein immatriculirter Studirender die Universität, entweder weil er seine Studien beendet hat, oder um sich an eine andere Universität zu begeben, so ist er verpflichtet, ein Universitätszeugniss zu verlangen. Er hat sich zu diesem Behufe bei dem Decane zu melden, seine früheren Zeugnisse und sein Meldungsbuch demselben zu übergeben.

Ohne ein solches Universitätszeugniss (Abgangszeugniss) darf er weder an einer anderen Universität oder Rechtsakademie definitiv aufgenommen, noch zu den Doctoratsprüfungen oder zu der letzten theoretischen Staatsprüfung zugelassen werden.

§. 87.

Die näheren Bestimmungen über die Universitätszeugnisse sind in dem Ministerial-Erlasse vom 29. März 1850 enthalten (Reichsgesetz- und Regierungsblatt Nr. 144). Die Ausfertigung derselben geschieht innerhalb der ersten acht Tage der Oster- und der Herbstferien.

Für die Ausfertigung dieser Zeugnisse hat der Studirende eine Schreibgebühr von 1 fl. C. M. bei der Einhändigung, welche durch die Quästur geschieht, zu entrichten.

Dieselbe Gebühr ist zu enrichten bei Ausstellung eines Duplicates, eines Meldungsbuches oder Meldungsbogens, eines Abgangszeugnisses oder Absolutoriums.

Für die Duplicate anderer Art ist die Hälfte obiger Schreibgebühr zu bezahlen.

Die Hälfte des Ertrages dieser Schreibgebühr fällt dem Decan des betreffenden Professorencollegiums, die andere Hälfte den Kanzlei- und Quästursbeamten zu.

X. Von der Anbringung von Gesuchen und Beschwerden der Studirenden.

§. 88.

Hat ein Studirender ein Gesuch oder eine Beschwerde anzubringen, so hat er sich zuerst, und soweit nicht eine schriftliche Eingabe ausdrücklich durch das Gesetz gefordert wird, mündlich an den betreffenden Decan zu wenden. Dieser bescheidet ihn mündlich oder weist ihn an eine schriftliche Eingabe an das Professorencollegium zu richten.

§. 89.

Jeźli uczeń nie czuje się zadowolonym z odpowiedzi ustnej lub piśmiennej dziekana lub kolegium profesorskiego, wolno mu jest, o ile prawo nie zabrania wyraźnie rekursu, założyć takowy do senatu akademickiego, do którego i wtedy podanie swe stosować winien, gdy zezwolenie na jaką prożbę w pierwszej instancyi akademickiemu senatowi jest zastrzeżone.

Wszakże każda taka prożba, równie jak każdy rekurs do senatu akademickiego, albo, o ile to jest dozwolonem, do ministerstwa oświecenia podawane być winny przez dotyczące kolegium profesorskie, które je ze swoją relacyą dalej przeseła.

Termin do rekursu, wynosi w ogóle dni 8, licząc od dnia kiedy odpowiedź, przeciw której rekurs założono, uczniowi albo ustnie dano, albo piśmiennie przezeń w kancelaryi uniwersyteckiej mogła być odebraną.

§. 90.

Uczeń nie ma z reguły oczekiwać żadnego doręczenia ze strony kancelaryi uniwersytetu, lecz po dotyczące go rezolucye, winien jest, albo sam, albo przez zastępcę z otrzymanego zlecenia wylegitymować się mającego, do kancelaryi uniwersyteckiej zgłaszać się.

Oznajmienie, że się w kancelaryi znajduje dotycząca którego ucznia rezolucya do podniesienia, na czarnej tablicy przybite będzie.

§. 91.

Tylko w szczególnie nagłych i ważnych przypadkach, może dziekan lub rektor nakazać doręczenie uczniowi przez służącego uniwersytetu lub fakultetu

Uczniowie powinni obznajmiać się ze wszystkiemi ogłoszeniami na czarnej tablicy przybitemi, i wszystko co ze strony władz akademickich lub kwestury na takowej przybito, uważane być ma za należycie ogłoszone, i tych obowiązujące, których dotycze.

XI. O zastosowaniu niniejszego przepisu do uczniów teologii i do nieimatrykułowanych słuchaczy takich odczytów naukowych, które nie są fakultetowemi.

§. 92.

Zastosowanie niniejszych przepisów do uczniów teologii, zastrzega się bliższym rozporządzeniom.

§. 93.

Dla tych, którzy się wpisują na kolegia nauczycieli w ścisłem znaczeniu tego wyrazu, lub na odczyty tych oddziałów naukowych, które nie obejmują żadnych właściwie studyów fakultetowych, lecz takowym tylko aggregowane są, pozostają w swej mocy dotychczasowe przepisy, tak co do przyjmowania, jak co do toku nauk, egzaminów składać się mających, i innych stosunków tychże uczniów do uniwersytetu i ich profesorów i nauczycieli.

Uczniowie takowi nie mają się imatrykułować, nie używają żadnej wolności uczenia się, i właściwi profesorowie ich sami dotychczasowym sposobem w swych osobnych katalogach w ewidencyi utrzymują.

§. 89.

Fühlt sich der Studirende durch den erhaltenen mündlichen oder schriftlichen Bescheid des Decanes oder des Professorencollegiums nicht zufrieden gestellt, so steht es ihm frei, soweit das Gesetz nicht einen solchen Recurszug ausdrücklich abgeschnitten hat, den Recurs an den akademischen Senat zu ergreifen, an welchen er auch in dem Falle seine Eingabe zu stylisiren hat, wenn die Gewährung irgend eines Gesuches in erster Instanz dem akademischen Senate vorbehalten ist.

Doch ist jedenfalls ein solches Gesuch, sowie jeder Recurs an den akademischen Senat oder, soweit er zulässig ist, an das Unterrichtsministerium, bei dem betreffenden Professorencollegium zu überreichen, und von diesem mit seinem Berichte weiter zu befördern.

Die Recursfrist beträgt in der Regel acht Tage, von dem Tage an gerechnet, an welchem der recurrirende Bescheid dem Studirenden mündlich gegeben worden oder schriftlich von ihm in der Universitätskanzlei zu erheben war.

§. 90.

Der Studirende hat in der Regel keine Zustellung von Seite der Universitätskanzlei zu erwarten, sondern die ihn betreffenden Erledigungen selbst oder durch einen Stellvertreter, welcher sich über den erhaltenen Auftrag zu legitimiren hat, bei der Universitätskanzlei abzuholen.

Die Verständigung, dass die einen Studirenden betreffende Erledigung in der Kanzlei zu erheben sei, geschieht durch Anschlag auf dem schwarzen Brete.

§. 91.

Nur in besonders dringenden oder wichtigen Fällen kann der Decan oder Rector eine Zustellung zu Handen des Studirenden durch den Universitäts- oder Facultätsdiener anordnen.

Die Studirenden haben von den Anschlägen auf dem schwarzen Brete Kenntniss zu nehmen, und Alles, was von Seite der akademischen Behörden oder der Quästur auf demselben angeschlagen worden ist, als gehörig kundgemacht und als diejenigen, die es angeht, verpflichtend, anzusehen.

XI. Von der Beziehung dieser Vorschrift auf die Studirenden der Theologie, und auf die nicht immatriculirten Hörer von solchen Lehrvorträgen, welche nicht Facultätsvorlesungen sind.

§. 92.

Ueber die Anwendbarkeit dieser Vorschrift auf die Studirenden der Theologie werden besondere Bestimmungen erfolgen. Bis dahin gelten für sie die bisherigen Anordnungen.

§. 93.

Für diejenigen, welche sich für die Collegien der Lehrer im engeren Sinne des Wortes oder in Vorlesungen von Lehrabtheilungen einschreiben lassen, welche keine eigentlichen Facultätsstudien umfassen, sondern diesen nur aggregirt sind, z. B. die Studirenden der Chirurgie gelten die bisherigen Vorschriften, sowohl über die Aufnahme als über ihren Studiengang, über die von ihnen abzulegenden Prüfungen und über ihre sonstigen Beziehungen zur Universität und zu ihren Professoren und Lehrern.

Dieselben sind nicht zu immatriculiren, geniessen keine Lernfreiheit, und werden von den betreffenden Professoren selbst ganz in der bisherigen Weise in ihren besonderen Katalogen in Evidenz gehalten.

XII. Przechodnie przepisy.

§. 94.

Ci uczniowie, którzy w roku szkolnym 1849—50, albo już przed tymże, drugi dotychczas tak zwany filozoficzny kurs roczny na uniwersytecie Peszteńskim, albo na jednem z tych liceów, akademii albo kolegiów, z dobrym skutkiem odbyli, z których wedle dotychczas istniejących rozporządzeń, przejście do fakultetu teologicznego, jurydycznego, albo medycznego, bez wszelkiej przeszkody pozwolonem było, mają w roku naukowym 1851—52 do imatrykulacyi i inskrypcyi na te fakultety, bez złożenia egzaminu dojrzałości być przypuszczonymi (§. 10).

§. 95.

Prywatyści albo publiczni uczniowie, którzy z dawniejszych jeszcze lat jaki egzamin odbyć, albo go powtórzyć mają, mogą do złożenia takowego jeszcze podczas półrocza zimowego roku szkolnego 1851—52 być przypuszczeni.

Egzamina te mają zupełnie podług dotychczas obowiązujących ustaw naukowych być przedsiębraze. Zaświadczenia na to wydawać się mające, za publiczne uważać się winno, atoliż wyraźnie ten rok szkolny w nich wymieniony być ma, za który ten egzamin później odbyto.

Pozwolenie do odbywania takich egzaminów, udziela albo odmawia w pierwszej i ostatniej instancyi dotyczące kolegium profesorskie.

Termin ten jest terminem prekluzyjnym, a władze akademickie mają to powtórnie w stosownych przedziałach czasu obwieścić.

§. 96.

Dopóki nie są zaprowadzone egzamina rządowe dla urzędników buchalteryjnych i kasowych, ma profesor obrachunkowości państwa, który odtąd już do fakultetu prawniczo-politycznego przekazanym być ma, prawo i obowiązek, przedsiębrać z swego przedmiotu egzamina zupełnie wedle przepisów dotychczasowych rozporządzeń, i wydawać na to rządowo-ważne zaświadczenia.

Thun m. p.

XII. Uebergangsbestimmungen.

§. 94.

Diejenigen Studirenden, welche im Studienjahre 1849-50 oder schon vor demselben den zweiten bisher sogenannten philosophischen Jahrgang an der Pesther Universität oder an einer derjenigen Lyceen, Akademien oder Collegien, mit gutem Erfolge zurückgelegt haben aus welchen nach den bisher bestandenen Anordnungen der Uebertritt in die theologische juridische oder medicinische Facultät ohne weiteres gestattet war, sind in dem Studienjahre 1851-52 zur Immatriculation und Inscription in diese Facultäten ohne Ablegung einer Maturitätsprüfung zuzulassen (§. 10).

§. 95.

Private oder öffentliche Studirende, welche aus früheren Jahren her, noch eine Prüfung nachzutragen, oder zu wiederholen haben, können zur Ablegung derselben noch während des Wintersemesters des Studienjahres 1851-52 zugelassen werden.

Diese Prüfungen sind ganz nach den bisher geltenden Studiengesetzen vorzunehmen. Die darüber auszustellenden Zeugnisse sind als öffentliche anzusehen, doch müssen sie dasjenige Studienjahr ausdrücklich bezeichnen, für welches diese Prüfung nachträglich vorgenommen wurde.

Die Bewilligung zu diesen Prüfungen ertheilt oder verweigert in erster und letzter Instanz das betreffende Professorencollegium.

Dieser Termin ist ein Präclusivtermin und die akademischen Behörden haben diess wiederholt in angemessenen Zwischenräumen kund zu machen.

§. 96.

Bis zur Einführung von Staatsprüfungen für Buchhaltungs- und Cassebeamte hat der nunmehr der Rechts- und staatswissenschaftlichen Facultät zuzuweisende Professor der Staatsrechnungswissenschaft, das Recht und die Pflicht über sein Fach Prüfungen ganz nach den bisherigen Anordnungen abzuhalten und darüber staatsgiltige Zeugnisse auszustellen.

Thun m. p.

